СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

День вишиванки в Миколаєві СТОР. 2

Наша «художка»: 50 років творчості СТОР. 5

Обличчя війни: Гліб Бабич СТОР. 7

2 000000 050430 >

вечірній Миколаїв

www.vn.mk.ua

№ 01 (4590) Середа, 22 травня 2024 р.

Бліц опитування

Чому я обираю «Вечорку»

Олександр Сєнкевич, Миколаївський міський голова.

Звісно, повернення саме друкованої газети «Вечірній Миколаїв» – це ще один приклад того, що місто живе та розвивається навіть під час повномасштабного вторгнення. Думаю, що містяни чекали на цю новину з нетерпінням.

Кожен має свій спогад, повязаний з «Вечоркою». Хтось купляв свіжий випуск перед роботою, хтось зустрічав батьків з роботи, які приносили додому часом не один примірник газети, а хтось заходив до бібліотеки, щоб почитати в тиші про місцеві події. А я, всі роки заходячи до свого кабінету міського голови, звик, що на мене чекають газети, одна з яких саме «Вечірній Миколаїв».

Зичу редакції не зупинятись, а лише вдосконалюватися та продовжувати інформувати миколаївців та гостей міста про Миколаїв.

Надія Іванова, директорка ТОВ «Золотий колос», депутатка Миколаївської обласної ради.

«Це радує, що в такий час втрат в усіх сферах, чуєш новини про відновлення, відродження. Преса, зокрема, газета «Вечірній Миколаїв» ще в довоєнний час, можна сказати, виживала в сучасних реаліях. Це дуже рішучий крок – відновити випуски в кризових умовах війни. Але, це потрібно.

На сторінках «Вечірнього Миколаєва» писалась історія міста, закарбовувались імена особистостей з 1990 року. Фактично, на архівних сторінках газети можна прочитати новітню історію незалежності нашої держави. І хотілось би, щоб і надалі відображалася історія нашої країни, міста у репортажах наших талановитих журналістів.

На жаль, інтернет-видання заради рейтингів часто женуться за «сенсаціями». Найчастіше, це конфлікти, скандали, злочини. І саме друковані ЗМІ можуть стати ресурсом, який буде розповідати про всі сфери життя нашого рідного міста. Місто – це, перш за все, люди. Це – підприємства – малі і великі, які наповнюють бюджет. Місто – це заклади освіти, в яких закладається фундамент нашого майбутнього. В нас безліч талановитої молоді. І якщо показувати, що тут і зараз, навіть в таких умовах, можна навчатись, займатись спортом, розвивати таланти в закладах культури, мати досягнення, ставати професіоналами обраної справи, то ми повернемо велику частину тих, хто покинув рідну домівку через повномасштабне вторгнення.

Як представник аграрного сектору області, хотіла б побажати, щоб видання розширило горизонти за межі Миколаєва. Адже обласний центр – це серце області. Але за його межами відбувається безліч подій, які впливають на життя містян. Особливо у військовий період.

Вірю, що раз у колектива «Вечірнього Миколаєва» вистачило сили духу відновлюватись саме зараз, то вистачить і сил, і ідей, і таланта зробити видання голосом Миколаївщини. Тим більше, новий керівник газети – не просто досвідчений і талановитий журналіст, а й мудра, чарівна жінка, сповнена ідей і закохана в свою роботу. Олено Івашко, все вийде, перший крок зроблено – це головне.

Бажаю виданню втілити всі задуми. І розширити максимально тираж, щоб у кожну домівку Миколаєва принести головну новину – новину про Перемогу! В добрий час!

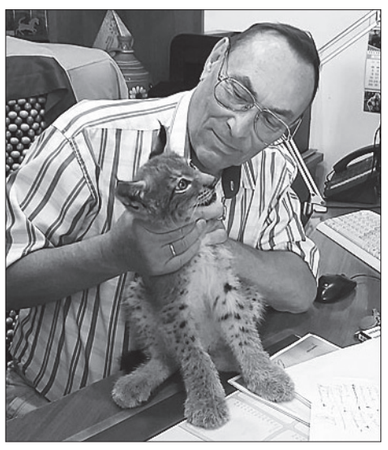

Володимир Топчий, директор найкращого в Україні зоопарку, депутат міської ради 4,6,8 скликань, заслужений працівник культури України, президент Української асоціації зоопарків та акваріумів.

«Я обираю «Вечорку», тому що міська газета дуже важлива для фіксації тих подій, які відбуваються в місті. Не все залишиться в пам'яті городян – маю на увазі всю ту інформацію, яку ми кожного дня бачимо у різних інтернет-виданнях. А газета – це паперовий документ, що фіксує… Це миколаївський літопис, що закарбовує події. Далі документи зберігаються в бібліотеках, міських та сімейних архівах.

З яким інтересом ми відкриваємо газети 30, 50, 100-річної давнини! Всі архівісти, всі історики, краєзнавці звертаються саме до міських газет. Якби їх не було – як ми узнавали б, що відбувалось в місті багато років тому? Це міська пам'ять… Газета вкрай потрібна – вона дає факти сьогодення, але ж одночасно зберігає відомості для тих, хто прийде після нас.

Зайти на сторінку якого-небудь інтернет-видання і знайти потрібну інформацію у майбутньому буде фактично неможливо. Все швидко змінюється, а газета зостається навічно – вічним літописом Миколаєва. Тому вона вкрай потрібна місту. Саме така міська газета.

Мені цікаво сьогодні відкрити газету і побачити в ній мою першу замітку, яку я написав про зоопарк у 1978 році. Ні в якому інтернеті цього не знайдеш. Навіть якщо шпальти будуть оцифровані, комунікація з оцифрованою сторінкою ніколи не замінить спілкування з живим документом.

Тому я тільки «ЗА» те, щоби паперова газета, особливо наша улюблена міська «Вечорка», жила у будь-який час. Вона повинна бути! І це повинні розуміти міська влада, міські депутати».

Головна тема

ХАЙ ЗАВЖДИ БУДЕ «КАЗКА»!

42 роки – вік розквіту для людини: багато вже позаду, але й попереду звершень та справ ще чимало. Що ж до міських комунальних установ – не кожна може похвалитися подібним «довголіттям». Наше дитяче містечко, улюблене вже не одним поколінням городян і давно вже зване українським «Діснейлендом» – може й повинне!

***

«Мамо, підемо в «Казку!», – без перебільшення, кожна миколаївська матуся не раз чула таке і слідувала цьому заклику свого чада. Швидше за все, свого часу і сама «третирувала» родичів таким же ниттям. А її батьки, сьогоднішні бабусі і дідусі, ностальгуючи за своїм власним дитинством, згадували… Про те, як у центрі Миколаєва з'явився цей парково–розважальний комплекс і про те, що було колись на його місці.

Як очевидець, згадаю про це і я…

Після попередньої війни і до початку 60-х тут шумів-гудів базар. Потім на частині його території почалося будівництво ДК суднобудівників, нинішнього ОДК, а частина стала безіменним сквером, чиєю єдиною постійною «прикрасою» ще довгі роки була будівля старого павільйону, з товстими стінами та глибокими підвалами. У ньому було прохолодно і дихалось легко навіть у саму несусвітну спеку, незважаючи на густий «букет» різноманітних «ароматів» – свіжої убоїни, овочів, халви… Перед павільйоном пізніше з'явилися автомати «Газвода» – 3 копійки з сиропом, копійка – без. Дивно нам, нинішнім, здається те, що грановані склянки, які іноді тягнули на «скверну» лавку місцеві любителі міцного, милися тут же, в автоматі. І ніякої зарази – ні кишкової, ні тим більше, ковидної – ні до кого не чіплялося.

У «тилу» павільйону розташовувалося не менш сакральне місце: заправка сифонів тією ж газводою. Майже в кожній родині прилеглого району був такий – металевий, з гладкими округлими боками.

Що стосується скверу, що займав чималу площу, то був він не особливо доглянутим, зарослим кущами «заячої капусти», «кашки» та іншою зеленню, яка, нагріта південним сонцем, пахла не гірш за степову. Діти навколишні, чесно кажучи, і тоді не сумували: ганяли там «в індіанців» після перегляду соціалістичних вестернів «Білі вовки», «Віннету» та інших. Кожен уявляв себе Гойко Мітичем на гнідому коні.

Іншими днями ловили тарантулів, витягаючи нещасних на нитці зі смолою з їхніх норок. Дівчата збирали справжнісінькі печериці – натуральні!

А коли до міста приїжджав цирк, шапіто розкидали на місці, де зараз стоїть легендарний паровоз. Звідти й гарчання левів часом долинало в по-літньому відчинені вікна прилеглих новеньких п'ятиповерхівок!

Дещо пізніше міська влада вирішила встановити тут якесь нове «диво» – провісник майбутніх «казкових» чудес: електричний фонтан на кшталт американських. Через економію електроенергії вмикали цю споруду висотою з ту ж п'ятиповерхівку лише на 7 листопада та 1 травня.

***

Наприкінці 70-х все змінилося. У напівзанедбаний сквер прийшли будівельники різних спеціальностей. І він почав стрімко перетворюватися…

Нині кожна споруда розташованого в центрі міста культурно–ігрового комплексу пов'язана з якоюсь відомою казкою чи фольклорним персонажем.

Паблік «Миколаївський БазарЪ» так пише про ті часи: «…Виявилося, що кращого місця для майбутньої «Казки» не знайти. Щоправда, спочатку її хотіли розмістити в Лісках, в районі Солоного озера, там навіть намітили будівельний майданчик. Але втрутилася дружина головного архітектора дитячого містечка Вадима Павловича Попова Ольга Петрівна, яка й переконала міську владу в тому, що краще збудувати «Казку» посеред Миколаєва: так і уваги до неї буде більше, і відвідувачам зручніше.

Під час суцільного типового проектування дитяче містечко «Казка» було віддушиною і для мешканців міста, і для його архітектора. Унікальний індивідуальний проект, за який не загрожувало покарання у разі відхилення від затвердженого плану будівництва, радував В. Попова. Спочатку

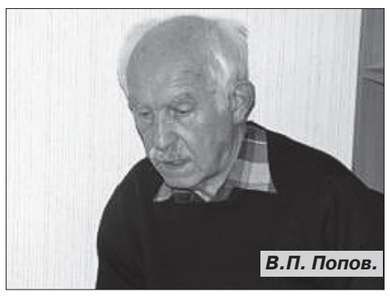

В.П. Попов.

чимало креслень він виконав безкоштовно, злітав власним коштом у сусідні країни, щоб взяти звідти краще і втілити його тут.

Пізніше за кресленнями миколаївця збудували таке ж містечко в Сумах, а за ним, з різними доповненнями та змінами, у десятках інших міст. До речі, на рахунку В.П. Попова – проектування проспектів Миру та Центрального, також – Героїв України. У його творчому активі – меморіал героям-десантникам, будівля «Укрпошти», профілакторій «Парус» (нині «Рівер-готель»). Він проектував підприємства суднобудування, бази відпочинку в Карпатах та на Кавказі, а ще – рибні магазини та ресторани у Миколаєві, у тому числі і ресторан «Біла акація» у Корабельному районі, який у свій час вважався своєрідною «візитівкою» Миколаєва.

Спочатку проектні роботи вів «Діпроград». Оскільки проект «Казки» був унікальним (раніше в країні 15-ти республік поняття «дитяче містечко» не існувало апріорі), то спочатку не знали, як оцінити його виконання. Кошторис розраховували, як… на цвинтар на 3 га. За місяць виділені кошти освоїли, і Вадиму Попову довелося самостійно вечорами виконувати креслення головних об'єктів «Казки».

Не все йшло гладко: коли архітектор передав креслення до художнього фонду, фахівці висловилися проти ідеї зробити центральною композицією копію вітрильника «Святий Миколай», першого судна, збудованого на Інгульській верфі.

Аргументували тим, що вітрильники залишилися далеко у минулому, а молоде покоління потрібно націлювати на майбутнє, тобто, на космічні кораблі. Створивши конкурс робітників макетів, втратили півроку, але проект В. Попова усе ж переміг: вітрильний корабель як символ кораблебудування Миколаєва. Неодноразово змінивший назви – від «Святого Миколая» до «Червоних вітрил», «Щастя» та «Буяна», він був пришвартований у «бухті з маяками». Будував корабель Чорноморський суднобудівний завод. Архітектор тоді мріяв про більше: встановити у цій водоймі макет козацької «чайки» та авіаносця. Але не вийшло.

Між іншим, дитяче містечко «Казка» споруджувалось методом так званого «народного будівництва», коли у ньому на добровільних засадах брали участь працівники підприємств міста. Але головну роль у його спорудженні відігравав все ж–таки ЧСЗ, що забезпечував будівництво матеріалами, робітниками та обладнанням.

Перш ніж розпочати проектування «Казки», Вадим Попов із дружиною вивчили слов'янську дерев'яну архітектуру. Так з'явилася дерев'яна фортеця із частоколом.

А далі настала черга Кам'яної фортеці, тому що дія багатьох казок відбувається в таємничих замках. Її споруджували робітники будівельно-монтажного управління №6 тресту «Миколаївбуд». Фортецю проектували як комплекс пов'язаних сходами цегляних веж. Всередині певний час розміщувалася кімната кривих дзеркал.

Нині біля входу до неї стоїть лицар, а на даху раніше сидів Карлсон. Пізніше він зруйнувався, але його появі «Казка» зобов'язана маленькому синові Вадима Попова. 5-річний Сашко, нині успішний київський архітектор, на той час був головним «консультантом» своїх батьків.

Амфітеатр виник у суто практичних цілях: треба було щось робити із підвалами колишнього торгового павільйону. Їх хотіли знести, але Ольга Петрівна виступила з ідеєю розмістити в них ігрові автомати, а довкола створити чашу для амфітеатру.

Закінчення на стор. 2.

Редакторська колонка

Запрошуємо у друзі!

Ви тримаєте в руках перший в цьому році друкований номер газети «Вечірній Миколаїв». Насправді, це 4590-ий номер любимої миколаївцями газети, яка виходить починаючи з 1990-го року. З недавнього часу колектив редакції довірив мені очолити «Вечорку». Незважаючи на всі виклики, які постали перед виданням та труднощі випуску друкованої версії у воєнний час, сподіваючись виключно на підтримку колективу редакції та наших читачів, погодилася на такий крок.

Мене звуть Івашко Олена Миколаївна, в журналістиці понад 22 року, за освітою – вчитель історії та права; магістр державного управління. В різні роки працювала власним кореспондентом таких всеукраїнських видань, як «Урядовий кур'єр» та «Голос України», маю досвід управлінської роботи в органах місцевої виконавчої влади. За результатами 2019-го року визнана «Городянином року» в номінації «Засоби масової інформації».

Я ніколи не була головним редактором газети, але прекрасно усвідомлюю відповідальність перед колективом та «Вечоркою», перед нашими читачами, які схвально поставилися до ідеї відновлення випуску друкованої версії. Разом з колективом спробуємо зберегти найкращі традиції та принципи, яких із самого початку створення дотримувалося видання. Це – чесне, неупереджене інформування читачів про життя міста, регіону та країни; використання надійних джерел інформації; висловлювання різних думок; розміщення унікальних авторських матеріалів. Завжди пам'ятатиме про наших головних редакторів та журналістів, які присвятили «Вечорці» своє життя. Володимир Смирнов, Володимир Пучков, Олександр Кремко, Станіслав Козлов…

Сподіваємося, що наші читачі схвально приймуть одностайне рішення редакційного колектив про повний перехід на рідну українську мову. «Вечорка» буде змінюватися, і це – абсолютно логічний, сучасний процес. Ми відкриватиме нові рубрики, підніматиме нові теми, запрошуватиме нових авторів, долучатиме до роботи молодь. Ми точно не будемо дуже «зручними» для влади. Але критикуватиме конструктивно. Багато чого зміниться, багато чого є в наших планах.

Але ніколи не зміниться наше величезне бажання бути корисними Миколаєву та миколаївцям; бути носіями доброго та правдивого слова; сприяти власним інформаційним ресурсом відновленню міста та початку мирного життя.

На жаль, з початком повномасштабного вторгнення редакція газети «Вечірній Миколаїв» зазнала збитків: приміщення було розгромлено; втрачено частину комп'ютерної та іншої техніки, документації, меблів, сейфів. Наразі стикнулися із серйозними фінансовими труднощами: бракує грошей на зарплату журналістам, верстальнику, бухгалтеру, сплату друкарських послуг, паливо, доставку тиражу. Зараз колектив редакції працює на безкоштовній основі, але щодня наші новини виходять на сайті, у Фейсбуці, Телеграм-каналі.

Ми дуже розраховуємо на благодійну допомогу з боку миколаївців. Нам не соромно просити фінансову дружню підтримку, адже ми точно не підведемо містян, надаючи якісний інформаційний продукт щотижня. Також плануємо відновити передплату на «Вечірній Миколаїв».

Як перерахувати нам благодійні внески? В платежі треба вибрати опцію по реквізитам р/р № UA 193052990000026000021703903 ТОВ «Редакція газети «Вечерний Николаев» або на картку 5169332407375347, яка на ім'я Данилова Ігоря Миколайовича.

Запрошуємо ставати нашими друзями, передплатниками, благодійниками, авторами! Віримо, що разом ми продовжимо добрі справи «Вечорки» та зробимо її ще більш цікавою та корисною для миколаївців.

Олена Івашко

ХАЙ ЗАВЖДИ БУДЕ «КАЗКА»!

Закінчення. Початок на стор. 1.

Трохи пізніше з'явилася карусель з Котом Ученим і Русалкою, автодром, сонячний годинник та Іванушка-дурник, що спіймав Жар-птаха: це – скульптура Макушиних, каскадний басейн з фонтанами, а також подарунок залізничників – паровоз-«зозуля», який вже має свою власну історію .

Раніше встановлення специфічних пам'яток – літаків, танків, паровозів було поширене. Ось і цей паровоз хотіли спочатку встановити на Привокзальній площі – біля «старого» залізничного вокзалу. Але охорони там не було, а район цей у вечірній час пустельний, то побоювалися, що «зозулю» просто розламають хулігани.

Тоді Ольга Попова переконала міську владу встановити його у «Казці». Оскільки містечко вже працювало, щоб вкатити туди паровоз, довелося розібрати паркан. Але воно того було варте: популярнішого місця у «Казці» сьогодні не знайдеш.

Великою мірою нинішня «Казка» – це колективна творчість найкращих миколаївських майстрів та художників. Так, металеві чеканні композиції виконав Олександр Катілов, проект декоративного оформлення огорожі та центральних воріт – Юрій Стешин, у павільйоні та виставковому амфітеатрі демонтоване нині мозаїчне панно – справа рук Валерія Купцова, а казковий барельєф виконав Володимир Пахомов. Декоративні панно на колонках амфітеатру – це Михайло Озерний, а декоративна скульптура золотого півника – знов Олександр Катілов. Демонтовані вітражі «Стародавні міста» – це теж Валерій Купцов. Скульптурна композиція «Лукомор'я» – Володимир Пахомов, проект оформлення бухти з кораблем – Юрій Стешин.

19 травня 1982 року містечко відчинило ворота всіх своїх чотирьох входів з чотирьох кінців світу, і вмить наповнилося малечею».

Минали роки, «Казка» занепадала і «морально застарівала», тому потребувала серйозної реконструкції.

Першою «здалася» дерев'яна фортеця. Від дощів і вітру дерево почало руйнуватись. Потребували ремонту корабель і кам'яна фортеця. Зачинялись атракціони. Поступово зникала унікальна мозаїка в амфітеатрі.

Перший ремонт вирішили зробити до 25-річчя містечка. Деякі об'єкти тоді змінили кардинально.

Повністю знесли дерев'яну фортецю. Майстри з Закарпаття зробили нову.

Пофарбували корабель і змінили його назву. Він став називатися «Щастя». А от мозаїку не зберегли. Її замінили фресками.

Але на цьому реконструкція не завершилась. В черговий раз змінилось керівництво «Казки». Новий тодішній директор Юрій Любаров, людина надзвичайно креативна, продовжував ремонт. Тепер черга дійшла до улюбленого паровозика. Його «реанімували» фахівці тепловозоремонтного заводу. А ще тоді відремонтували автотрек, корабель, якому повернули стару назву «Буян». З'явились нові аттракціони.

Зараз дитяче містечко «Казка» може похвалитися власними Ейфелевою та Шуховською вежами, що прикрашають центральні алеї. Вони, звісно, виконані у мініатюрі. Тепер це улюблене місце для фотосесій маленьких «мадемуазелей» та «месьє». Це стало можливим завдяки небайдужим городянам. Ейфелеву вежу місту подарував місцевий бізнесмен Владислав Малицький. Зменшена копія паризької пам'ятки архітектури має висоту шість метрів та розміщена у самому центрі містечка, біля амфітеатру.

Трохи пізніше Юрій Любаров висунув пропозицію розмістити на території ще одну зменшену копію, але вже не закордонну, а миколаївську. Мова йшла про Шуховську водонапірну вежу, побудовану за унікальною технологією. Нині ця мініатюра знаходиться біля іншого входу у дитяче містечко – неподалік планетарію, який теж нарешті з`явився у «Казці» наприкінці 2010-х. Зауважимо, що крім естетичної складової, нові вежі також виконують пізнавальну функцію. Вони на практиці демонструють дітлахам, якими красивими можуть бути інженерні рішення. Щоб побачити Ейфелеву вежу, їм тепер не потрібно їхати до Парижу, достатньо завітати до миколаївського парку. Стосовно мініатюри Шуховської вежі, то тут справа ще цікавіша. На даний момент оригінал її недоступний для перегляду та знаходиться у жахливому стані: потрібна повна її реставрація, інакше місто може втратити свою родзинку. Нині подивитися, якою технологією Шухов підкорив Миколаїв, можна лише у дитячому містечку.

...Іноді «Казка» радувала городян пообливому. Як, наприклад, у 2016 році, коли в ній проходив музичний пік.Нік «Майський кіт». Організаторами пік.Ніка були тодішній директор «Казки» Юрій Любаров та нині покійний директор Миколаївського тепловозоремонтного заводу В'ячеслав Сімченко. У супроводі музикантів вони розташувалися на даху «казкового» паровоза та заспівали дуетом тематичний кавер на пісню, відому у виконанні актора Юрія Нікуліна, «Стривай, паровоз!».

Пізніше силами цього підприємства паровоз був не лише відновлений, а й отримав чимало додаткових функцій, які й досі тішать малечу. Так, фактично весь паровоз було збудовано заново, близько 10 працівників заводу, від малярів до зварювальників працювали над його новим дизайном. А коли черга дійшла до «серця» паровоза – його котла, то окрім неприємного сюрпризу – купи сміття – там знайшлася пляшка від шампанського з посланням з минулого, а саме – з 1983 року.

Коли В'ячеслава Симченка не стало, у паровоза з'явилося власне ім'я: SIMA-70, присвоєне йому на честь того, хто його відновив.

Особливої уваги заслуговує ще один арт-об'єкт, його теж подарували тепловозоремонтники – величезний триколісний байк. Чотириметрову конструкцію встановили біля входу, нині це улюблене місце для світлин і дорослих, і дітлахів.

У 2022 році дитяче містечко повинно було відзначити свій 40-річний ювілей. Але повномасштабна війна відібрала дитинство у маленьких містян.

Зараз, сидячи у бомбосховищах, вони тим не менш, вірять: ще прийде час, і миколаївська «Казка» поверне його кожному з них. На те вона й «Казка»!

Олена Кураса.
Фото миколаївських інтернет-видань

Бліц-опитування

Чому я обираю «Вечорку»

Євген Горбуров,
депутат обласної ради,
кандидат історичних наук, краєзнавець

З дня заснування і до сього часу газета «Вечерний Николаев» активно надавала городянам різнобічні новини нашого міста, а головне – вона завжди виступала як ланцюг з минулим. Саме з її шпальт ми дізнавались багато забутої інформації з історії міста, цікаві розповіді про відомих наших містян.

Для мене, думаю - також для багатьох миколаївців, ця газета є одним із символів нашого міста. Я не уявляю собі Миколаїв без «Вечорки». Вона ж була заснована саме як міська газета – ці два поняття багато років тісно пов'язані. Тому навіть не мислю про те, що вона може зникнути з історії міста.

Вважаю: міська газета вже була заснована, добре себе зарекомендувала на протязі 33 років свого існування в міст і повинна жити.

Інга Хоржевська,
заслужений журналіст України,
директорка Миколаївської міської бібліотеки ім. Марка Кропивницького

Я вважаю, що місту потрібна міська газета. Вона має бути. Тому що традиції читати газету – вони досі сильні. Звісно, наступають електронні засоби масової інформації, які оперативно викладають новини, але виходить це не дуже якісно. Бо журналісти часом не встигають перевірити факти, дочекатись підтвердження, офіційної інформації. В електронних ЗМІ є свої переваги, але надійність і достовірність – все ж таки пріоритет друкованих паперових видань.

«Вечірній Миколаїв» (у минулому «Вечерний Николаев») – це миколаївський бренд. Назва пов'язана з іменами багатьох миколаївців, яких ми любимо, пам'ятаємо, шануємо. Частина з них продовжують працювати сьогодні, самі журналісти є засновниками газети – це люди, авторитетні в нашій громаді.

Вважаю, що «Вечорка» – навіть більше, ніж просто бренд. Містяни прив'язані до назви «Вечірній Миколаїв». Є такі речі, такі укорінені традиції, які мають буди в громаді... наприклад, як Каштановий сквер, або святковий, улюблений День міста, або фестиваль «Пісні старого яхт-клубу». Чи можна собі уявити, що сквер припинить своє існування та на його місті з'являться якісь забудови? Так само – газета «Вечірній Миколаїв».

Дуже рада, що «Вечорка» відновлює свою роботу, і в паперовому форматі – також. Я в цьому плані людина, як кажуть, old cool – люблю тримати в руках газету.

Бажаю колективу успіхів, тому що розумію, наскільки всім вам буде непросто. Дуже жорстка конкуренція, дуже непрості умови виходу газети та її доставка під час війни – це все складнощі сьогодення. Але я точно знаю: у «Вечірньому Миколаєві» працює колектив професіоналів, і я дуже сподіваюся, що у вас все вийде!

Коли наша нова редакторка Олена Івашко розмістила на своїй сторінці у фейсбуці інформацію про те, що колектив «Вечірнього Миколаєва» обрав її головою редакції і команда має наміри відродити паперову газету, «вечорківців» дуже вразила, зворушила реакція миколаївської спільноти на це повідомлення. Більш ніж півтори сотні лайків та 70 коментарів! Вітання линули зо всіх боків. Особливо приємно було почути їх від колег-журналістів. Олександр Соколов, Євгенія Силаєва, Наталія Бабенко, Анна Чепова, Тетяна Фабрикова, Олена Горячева та інші кращі представники журналістської спільноти вітали, бажали, раділи.

«Вітаю, друзі! Успіхів, ви того варті».

«Янголів вам на плечі».

«Вдачі! Ви справжні герої тилу».

Також були серед наших вітальників-шанувальників Уповноважений із захисту державної мови **Тарас Кремінь**, видавниця **Ірина Гудим**, директор обласного центру зайнятості **Дмитро Оборонько**.

«Рідній «Вечорці», її колективу та новому керівнику – найкращі побажання! Нехай вам вдасться зберегти та примножити ГОЛОВНЕ, що завжди відрізняло «Вечірній Миколаїв», – любов читачів **(громадський діяч Євген Парамонов)**.

«Дуже гарна новина. Успіху, гарних новин та побільше підписників» **(журналістка ТАК-ТВ Кристина Синичків)**.

«Наші сердечні вітання талановитому колективу «Вечорки»... Улюбленій газеті – цікавих тем, високих тиражів і вдячних читачів, а журналістам – гострого пера і гідних зарплат. Щиро раді за вас» **(журналістка Галина Порфір'єва)**.

«Це вау! Подяка всім причетним до відновлення газети. Успіхів!!!» **(головний спеціаліст відділу впровадження житлової політики ДЖКГ Лариса Зайцева)**.

«Олено, вітаю із знаменною подією. Наснаги, сил, енергії, креативу на новій посаді» **(голова Миколаївської організації письменників Віра Марущак)**.

«Хай щастить! Бережіть високе ім'я видання» **(голова компанії «ЕКО Березань» Олексій Сидорчук)**.

«Високих тиражів, цікавих тем, море передплатників, низьких цін на послуги, миру і перемоги. Олено, пишаюсь Вами **(Братське, органи місцевого самоврядування, Наталя Беньковська)**.

«Бажаю успіхів!» **(голова Наглядової ради ГС «Морський кластер України» Артем Ващиленко)**.

«Дерзайте, дівчата та хлопці! А тобі, Олено, бажаю не розгубити ентузіазму, з яким ти взялася за цю справу! Якщо Стас Козлов зверху бачить, гадаю, він порадіє за рідну редакцію» **(журналістка Олена Філінюк)**.

Із особливою вдячністю ми зустріли коментар **Таміли Бугаєнко (на фото)**, яку вважаємо хрещеною матір'ю газети. Сьогодні вона відомий громадський діяч, а у 1990-му, у рік створення «Вечернего Николаева», була заступником міського голови з гуманітарних питань, опікувалась питаннями соціальної сфери, освіти, культури.

З повагою до авторки цілком публікуємо її пост:

«Надзвичайно важлива новина для нашого міста. Вітаємо вас, наші друзі. Ми любимо цю газету. Для мене це особлива новина, дуже важлива, тому що ми створювали «Вечерку» як орган міської ради. Це було щось нове. Було складно. Але демократичні, прогресивні депутати розуміли, як необхідна була така газета для міста. Відкрита, правдива, смілива... З привеликим задоволенням вітаю вас, Олено Івашко. Вірю вам. Вірю в ваш ентузіазм, професіоналізм і натхнення. Колектив, який залишився, чудові журналісти, віддані своїй справі. Свого часу не підвели Стаса Козлова і Володимира Пучкова. Я дуже сумувала, коли прийшла звістка про закриття газети. А сьогодні ви відроджуєте її. Це якась віра в майбутнє нашого міста. Успіхів вам. Готові допомагати. І готові сьогодні зробити підписку для всього нашого колективу».

Колектив редакції газети «Вечірній Миколаїв»

Добра справа

Плекаймо свій Сад!

У городищі «Дикий Сад» відбулася весняна толока. Небайдужі містяни вперше від початку повномасштабної війни очистили історичну локацію від заростей та сміття. Миколаївці знайшли спосіб вийти на своєрідну майовку задля відпочинку на природі в погожий день, та ще й з користю.

Захід організували Чорноморський національний університет імені Петра Могили та Миколаївський обласний краєзнавчий музей. Приєдналися до доброї справи ректорат «могилянки», студенти, а також мешканці міста, які відгукнулися на запрошення в соцмережах. На майданчику понад Бугом покосили траву, розчистили чагарник, зібрали сміття. Відому історичну локацію Миколаєва готують до відновлення прогулянок, екскурсій, а також дослідницької роботи, перерваної з початком бойових дій.

Керівник археологічної експедиції «Дикий Сад» Кирило Горбенко запевнив: дозвільні документи на розкопки на цей рік вже отримані. Невтомний популяризатор «Дикого Саду» цього року відзначає особисте свято – 30-й археологічний сезон на цьому об'єкті. Війна змусила призупинити роботи та завадила реалізації багаторічних планів, та водночас – саме сьогодні інтерес до «Дикого Саду» високий, як ніколи. Унікальні археологічні пам'ятки у межах сучасного міста стають ключем до пошуків миколаївської ідентичності.

«Ми беремо участь у європейському проекті, присвяченому ДНК українців. Я задіяний у підготовці статті, яка невдовзі вийде друком у провідному європейському журналі з біології. Дослідниками встановлено, що масив сучасної території України з точки зору ДНК та гаплогруп крові – це одне населення як мінімум з бронзового віку. І цей геном відрізняється від виявленого на Середньоруській височині, Казахстані, Алтаї. Відповідно, і стародавні знахідки у межах Миколаєва доводять, що тут лежать наші прямі предки. У межах сучасного Миколаєва – 53 археологічні об'єкти, серед них шість античних поселень в самому центрі. Наші території ніколи не були порожніми, тут завжди жили люди», – поділився Горбенко.

Нещодавню новину про внесення городища «Дикий Сад» до Державного реєстру нерухомих пам'яток України Кирило Горбенко прокоментував зі стриманим оптимізмом. Охоронний статус пам'ятки залишиться без змін, а для перетворення її на повноцінний науково-туристичний об'єкт

все ще бракує коштів. Археологи вже 25 років просувають ідею створення тут скансену (музею під відкритим небом) з реконструйованим житлом та предметами побуту давніх людей. Хоча кіммерійці «Дикого Саду» були неписьменними і не залишили нам навіть автентичної назви свого міста, все ж археологічні знахідки передають нам багато «вітань» від пращурів. Мешканці городища були вправними гончарами, ливарями і... знавцями корабельної справи.

Довідка. Дикий Сад – кіммерійське місто (городище Білозерської культури), розташоване неподалік місця злиття Південного Бугу з Інгулом. Нині територія міста Миколаєва, вздовж берега Інгулу, між Артилерійською, Набережною та Пушкінською вулицями. Городище відкрив археолог Феодосій Тимофійович Камінський 15 серпня 1927 року, регулярні дослідження місцевості розпочалися з дев'яностих років. Однією з перших знахідок став бронзовий казан. На цьому місці приблизно близько XII столітті до н. е. тому існувало укріплене поселення (у північній частині розкопано фрагмент оборонної стіни), одне з небагатьох, що збереглися з часу перехідного періоду від бронзового до залізного віку.

Анна Рубанська, «ВН»
Фото автора

День вишиванки

Мистецький подарунок влаштували для містян

У Миколаєві відбулися культурні заходи до Всесвітнього дня вишиванки. На гуляння під квітучими каштанами у святковому українському вбранні містянам знадобилося три дні.

Прогулянки Соборною цілими родинами – це задоволення багатьох поколінь миколаївців, яке ніщо не здатне зіпсувати, хоча цього року запам'яталися і дощова погода, і звуки повітряної тривоги, і щемливі моменти, коли від пісень, присвячених загиблим захисникам України, на очі навертаються сльози.

Концертні програми в Каштановому сквері організувало управління з питань культури та охорони культурної спадщини Миколаївської міської ради. Святковий настрій для глядачів створювали колективи ММПК «Молодіжний» та Миколаївського фахового коледжу культури і мистецтв. У Центральній міській бібліотеці ім. М. Кропивницького був організований показ документального фільму «Спадок нації» режисера Олександра Ткачука.

Також на імпровізовану сцену у Каштановому сквері вийшли гості з Житомира, – оркестр 199-го навчального центру ДШВ ЗСУ. Концертна програма «Ми з України» відбулася у межах мистецької акції для військовослужбовців ЗСУ. «Ми раді підтримати моральний дух миколаївців, їхнє ментальне здоров'я. І засоби мистецтва – найкращий для цього варіант», – зазначив начальник оркестру майор Руслан Біличенко.

Анна Рубанська. Фото автора

На хвилі позитиву

ВИЇХАЛА З ОКУПАЦІЇ,
а тепер руйнує стереотипи про людей зі Сходу України

Найбільше стереотипів про «східняків» Індіра Урусова чула в таксі. Таксисти вважали дивним, що дівчина розмовляє українською, якщо вона з Маріуполя.

З рідного міста дівчина виїхала вже під час повномасштабного вторгнення, і тепер її завдання – розповідати правду про український Схід. Індіра поділилася з «Пульсом» тим, як її проєкт з листівками «KRYLATI» переріс в історичні лекції та зустрічі, і які стереотипи, попри війну, все ще сидять у головах людей.

Ніколи не вміла малювати, але створила листівку

Розповідає Індіра. Пряма мова героїні.

Я народилася й усе життя прожила в Маріуполі. Потім вступила у Київський національний університет культури і мистецтв (КНУКІМ) на івент-менеджмент. Хотіла займатися саме організацією подій: багато волонтерила на фестивалях у Маріуполі. Чесно кажучи, не дуже хотіла жити в Києві – навіть після початку навчання, але зараз уже більше полюбила місто. Не вистачає тільки моря.

У березні 2022 року я виїхала з Маріуполя після 21 дня окупації. Ми з батьками опинилися в Болгарії. Коли я була за кордоном, то дуже хотіла допомагати країні, бути корисною. Тим паче, в мене було дуже багато знайомих на «Азовсталі», і я відчувала, що треба не просто підтримувати інформаційно, а робити ще щось, – виходити на мітинги, фінансово допомагати.

Я тоді не працювала, тож донатами допомогти не могла. Чомусь вирішила просто намалювати картинку – рефлексію про свій виїзд з Маріуполя. На листівці був зображений будинок, що палає. Для мене це було змогою виговоритися й показати людям, що було в Маріуполі. Щоб побачили – ми все-таки вистоїмо.

Виставила фото в Інстаграм, а моя найкраща подруга Ната написала, що це класний дизайн, і запропонувала зробити ще кілька та продати їх. Малювання і я – це дві паралельні лінії, які ніколи не перетиналися. Навіть у школі всі малюнки за мене малювала моя мама. А тут просто взяла свій планшет, подумала, що пам'ятаю той будинок і його намалюю. Тож ця перша листівка – це моя перша робота. Та для того, щоб робити проєкт, однієї листівки мало. Тому запропонувала Наті робити все вдвох: з неї тексти, а з мене – малюнки.

Крилатим грунту не треба

Коли в нас було 10 дизайнів для листівок, ми вирішили запустити в Інстаграмі сторінку. Надрукували невеликий тираж –близько 50 штук. Це сталося 11 травня 2022 року, і вже в перші дні всі листівки продалися!

Проєкт ми назвали «KRYLATI». Це відсилка до рядків «Крилатим ґрунту не треба» Ліни Костенко. Та це переросло в глибшу метафору щодо нашого дому, адже я не знаю, як повернуся додому, і чи буде куди повертатися. Та мені важливо розказати, як я це відчуваю, щоб дім не залишився просто якимось міфом чи казкою.

У 2022 році я повернулася до Києва на навчання. До лютого 2023 року ми продавали вироби на різних маркетах. Пробували й шопери робити, і худі, і листівки про українське мистецтво. Навіть встигли сформувати свою спільноту людей, які постійно приходили на такі маркети й знали нас. Один з останніх маркетів виявився для мене дуже складним. Я зрозуміла, що люди нас уже знають, уже мають нашу продукцію – але що далі? Вигадувати нові дизайни в мене не було ресурсу, та «KRYLATI» на цьому не закінчилися.

Я – з Маріуполя, Ната – з Торецька. Нам обом подобалося розповідати про свій дім. Про всі тимчасово окуповані території ми розповісти не могли, але про себе – так. Тож вирішили зробити лекцію з нетворкінгом про те, що Донеччина – це не проросійський регіон, а спільнота, яку ми вже сформували підтримала нас. Ми хотіли показати людям, що ми такі ж, як і вони. Що і в Центрі, і на Заході ми однакові.

Розповідали, яка Донеччина насправді. Перша наша подія відбулася в березні 2023 року в просторі «Urban Space» у Києві. Це громадський ресторан, який часто підтримує різні проєкти й надає локації для соціальних івентів. Та лекція була найкоротшою з усіх і загальною, а опісля люди могли поспілкуватися й дізнатися щось нове. Тоді багато людей зі Сходу прийшли на цей івент. Натомість, коли ми приїхали у квітні у Львів з цією лекцією, то навпаки, прийшли львів'яни й тільки дві людини були зі Сходу.

Якщо чесно, я не очікувала такої зацікавленості. Ми не робили особливих анонсів, тож я подумала, що прийдуть хіба наші знайомі. Але побачила абсолютно невідомі мені обличчя людей різного віку. Це теж стереотип, що нас більше підтримують жителі східних регіонів або Центру. Але я побачила, що люди готові до діалогу.

Матеріали до лекцій ми готуємо в співпраці з нашими знайомими істориками, тож інформація перевірена, – ми не хочемо ширити дезінформацію. Ми не приховуємо, що на Донеччині були проросійсько налаштовані люди, додаємо статистику. Наприклад, за даними Київського міжнародного інституту соціології, у 2014 році в Донецькій області 52% людей були проти приєднання до росії, а 28% хотіли приєднатися. У Луганській області відсоток тих, хто був проти, теж становив 52%, а 30% жителів підтримували рішення входити до складу росії.

Розповідаємо й про Донбас – Донецький вугільний басейн. Ми проти того, щоб використовувати цей термін як загальну назву Донеччини та Луганщини, тож намагаємося пояснювати через історію. Також розповідаємо про міста на Донеччині, як їх заснували, чому вони так називаються. Починаємо ще з часів неоліту й закінчуємо вже сьогоденням. Хоч теми складні, історичні, та презентації робимо з мемчиками, – так людям приємніше сприймати. Тим паче, наша цільова аудиторія – це молодь.

Чи треба будувати діалог між Сходом і Заходом

У травні 2023 «Крилатим» виповнився рік, а влітку ми вже думали, як розширювати наші лекції. Так ми запросили спікерку з Луганщини, бо й про цей регіон нам важливо говорити, так як і про окупований Крим. Хотіли розказати, що навіть в окупації є люди, які вибирають Україну. Коли запрошуємо спікерів з регіонів, то лекції стають менш історичними й більш особистісними. Наприклад, Єлизавета Масловська з Алчевська поділилася, як у 2014 році в її рідне місто прийшли росіяни, а українська гімназія, де вона вчилася, стала російською – окупанти завезли свої підручники, поступово витіснивши будь-що українське.

Також робили фотовиставку зі світлинами з Луганщини та Донеччини. Почали все більше заглиблюватися в тему Сходу. Наприклад, ми зробили лекцію про три частинки Донеччини: Приазов'я, Донбас і Слобожанщину, про те, що регіон теж має відмінності всередині та свої особливості.

А остання подія в Києві була в зовсім новому форматі. Ми знайшли газети, які випускали до окупації на Донеччині й уже під час неї. Перевірили, наскільки джерела є актуальними, і чи вони взагалі достовірні. Загалом брали газети з 2008 року й досьогодні.

Люди читали уривки з преси, щоб краще зрозуміти, в якому контексті жили ці регіони. Наприклад:

«Зі 120 студентів, які зголосилися приїхати у Львів, 40 здали квитки в останній день перед виїздом. Молодих людей не відпустили їхні рідні, які боялися, що з тими щось станеться. А дехто побоявся приїхати, думаючи, що на Донеччині запровадять військовий стан. Нам не було страшно їхати – страшніше зараз у Донецьку. Не всі люди толерантні, ситуація напружена».

Ми хочемо донести, що не тільки люди мають вплив на те, як вони сприймають Україну, також впливають медіа.

Я роблю ці івенти, бо розумію, що є велика прірва. Люди й на лекціях питають, як взагалі живеться на Сході, чи ваші родичі виїхали всі чи ні. Мені здається, люди намагаються зловити мене на чомусь. Колись я робила проєкт про Донеччину та захищала його перед викладачем, і він тоді сказав цікаву річ про те, що не треба будувати діалог між Заходом і Сходом, бо він уже існує. Але я з ним тоді не погодилась, бо якщо він існує, то чому такі запитання в людей виникають? Та наші івенти – точно не про те, щоб вороже ставитися до питань. Я навпаки відкрита до того, щоб людям пояснити, як жилося на Донеччині. Особиста історія тут працює найкраще, бо люди бачать, що я вибрала Україну.

Також запитання від людей підсвічують, що недоопрацьоване, де ще треба щось змінити й на чому акцентувати. Щодо мови питань зараз менше, більше про окупацію та можливість виїзду.

«KRYLATI» продовжують свій розвиток. Зараз ми хочемо зробити громадську організацію. На магістратуру я вступила до Львова в Український католицький університет (УКУ) на медіакомунікацію, щоб навчитися розвивати наш бренд. І загалом хочу залучатися до розвитку брендів в Україні – для мене це важливо.

Також у межах «Крилатих» ми хочемо зробити студентські обміни між людьми зі Сходу та Заходу, аби молодь могла зрозуміти контекст, у якому живуть їхні ровесники, і щоб стереотипи одне про одного не множилися.

Не хочу, щоб росіяни мене розуміли

Запитання мені ставлять постійно: і про прописку, і про те, що ми хотіли в Росію, і про те, що в мене є родичі в Росії. Люди думають, що якщо я жила там і їздила до родичів, то це якось міняє мене як українку. Хоча коли почалася повномасштабна війна, я абсолютно відмовилася від спілкування з ними, бо ми розійшлися в інтересах і поглядах.

Багато хто піддається стереотипам, що на Сході всі шахтарі, всі на заводах працюють абощо. Саме тому ми зробити подію про різні частини Донеччини. От я з Приазов'я, і в мене взагалі в родині ніхто на заводі не працював.

Саме під час навчання я зіткнулася зі стереотипами щодо переселенців. Я отримала завдання: провести соцопитування серед людей про те, як вони ставляться до вищої освіти в Україні. Я просто пішла в Стрийський парк і про переселенців чи Схід нікого не запитувала, але наштовхнулася на жіночку, яка дуже довго мені пояснювала, що її донька не може вступити до університету фізкультури через якусь дитину з Луганської області, яка теж вибрала цей заклад. І для мене це було дуже дивно, бо тут питання: ви сумніваєтеся в нашій освіченості чи в тому, що ці діти заслуговують на якесь навчання? Я не розумію, чому так, бо ми віддали свій дім і вибрали Україну, приїхали сюди.

Це, мабуть, був єдиний випадок, а в основному всі гарно ставляться. Я навіть місцевим розповідала, які стереотипи є про них – що тут їдять російськомовних дітей, – і люди були в шоці! Кажу: бачите, і про вас розповідають такі історії. Є справді дуже радикально налаштовані родини на Сході, які не пускали своїх дітей до Львова через такі страхи.

Вдома я з дитинства спілкувалася російською. Це не була якась принципова позиція, просто всі звикли. Уже за тиждень до 24 лютого я прокидалася від вибухів. Так, у нас війна була всі ці роки, але вона не була такою відчутною в Маріуполі, тож я починала розуміти, до чого все йде. Я перейшла на українську мову за день до повномасштабного вторгнення. Основна моя мотивація була в тому, що я не хочу спілкуватися з росіянами однією мовою, не хочу, щоб вони мене розуміли.

Олеся Богдан, ШоТам

Розповіді очевидців

РОБОТА НЕ ДЛЯ ЗВІТУ, А ДЛЯ ЛЮДЕЙ.
Як переселенка в Дніпрі розвиває центр для 7000 жителів Донеччини

Інна Сорокіна працює в органах влади майже десять років. Жінка розробляла маркетингову стратегію рідного Торецька й робила так, аби про нього дізналися більше людей. Вона – начальниця відділу інформаційної діяльності та комунікації з громадськістю Краматорської районної державної адміністрації. А з початком повномасштабного вторгнення Інна є координаторкою центру «Ми разом» для переселенців у Дніпрі, куди переїхала у березні 2022 року. Інна розповідає про те, як об'єднує мешканців Донеччини в новому місті, мотивує літніх людей відвідувати психолога та мріє побачити маленьких відвідувачів центру в рідному Торецьку після перемоги.

Розвивала стратегію рідного міста після його перейменування

Інна розповідає. Я почала працювати в міській раді рідного Торецька в той час, коли його тільки-но перейменували, змінивши радянську назву Дзержинськ. Очолювала відділ інформаційної політики міської ради та щиро хотіла, аби влада чула те, що говорять люди. А ще ми з командою почали розробляти маркетингову стратегію, бренд і логотип Торецька.

Ми відразу вирішили, що про це мають знати й діти, тому розробили для них альбом, де в малюнках пояснювали, над чим має працювати місто та які в нас мрії. Згодом також створили книгу «Легенди Торецького степу», в якій зібрали історії-легенди про місто й прилеглі села громади. Влада тоді її профінансувала, бо це було важливо для збереження культурної спадщини.

Востаннє була вдома в січні 2022 року.

Ми популяризували нашу Торецьку громаду за її межами, а допомагали в цьому спортсмени, які їздили на змагання за кордон. Для них ми розробили брендовані пляшки для води, щоб наш логотип побачили в Європі. Також ми завжди намагалися познайомити жителів міста з чимось новим та організували фестиваль «З країни в Україну», який проходив у Торецьку три роки поспіль. Сам формат фестивалю був новим для міста, адже майстер-класи, музичні та спортивні заходи відбувалися у форматі вільного простору, тому долучатися могли всі охочі. А останнім моїм проєктом удома було створення брендованої зупинки громадського транспорту в центрі міста.

У 2020 році я переїхала до Слов'янська, бо тоді ставила собі таку мету – попрацювати 5 років на одному місці та рухатися

далі за новим досвідом і навичками. У новому місті я працювала медійницею, а потім очолила відділ інформаційної діяльності та комунікації з громадськістю Краматорської державної районної адміністрації. Саме тоді завершилася реформа децентралізації, і Краматорський район став одним з новостворених на Донеччині. Тут я й зустріла повномасштабне російське вторгнення. Востаннє була вдома в Торецьку в січні напередодні.

З перших днів вторгнення трималася своїх

У березні 2022 року я залишалася в Слов'янську через роботу. Дуже вдячна моєму керівництву, яке нас не покинуло, а організувалося, знайшло приміщення для релокації в Дніпрі й допомогло нам усім з житлом. У мене тоді був важкий моральний стан, тому я розуміла, що краще буде триматися своїх. Тим паче, до мене приїхала мама, а близькі друзі на той час уже переїхали до Дніпра, адже це найбільше місто поблизу.

З часом районна рада запустила онлайн-опитування, аби знайти в Дніпрі жителів Краматорського району. Тоді ми розробили для них програму підтримки – допомагали шукати житло, надавали юридичні консультації, вчили літніх людей користуватися комп'ютером, а з часом орендували приміщення для нашого офісу, аби туди могли приходити відвідувачі.

25 вересня 2022 року ми офіційно відкрили центр допомоги жителям Краматорського району «Ми разом». Я завжди жартую, що запустилися лише з пачкою паперу й олівців. Вранці в перший день відкриття я телефонувала нашим менеджерам на особисті номери, а ніхто не брав слухавку. «Клас, оце ми відкрилися. Як до нас мають звертатися люди? Що ж там відбувається?», – думка, яка звучала в моїй голові весь ранок.

А потім зателефонувала за номером гарячої лінії, де мені відповіли, що в центрі багато людей. Я була дуже здивована, адже ми відкрилися в неділю й написали про це допис у соцмережах, який вподобали 50 людей, тому це були зовсім не ті обсяги, на які я очікувала. Перші два тижні до нас щодня приходили близько двоста людей.

За деякий час до нас уже зверталися перші партнери. Наприклад, ГО «Право на захист» запропонувала допомогу юристів, «Лікарі світу» – акушерів, а організація «Проліска» виділила гуманітарну допомогу. Далі з'явилося перше обладнання й іграшки для дітей, які команда змогла закупити з допомогою партнерів та за підтримки Краматорської районної ради. Моя мама – викладачка мистецтва, тому займалася з дітьми малюванням. Також ми організували для них заняття з йоги.

Новорічна піжамна вечірка в блекаут

Перед Новим роком ми хотіли подарувати дітям відчуття казки, проте не мали ні подарунків, ні костюмів, ні солодких пакунків. І не могли вимагати в батьків купувати карнавальні костюми дітям, адже вони виїжджали з дому лише з базовими речами. Тому ми придумали, що святкуватимемо Новий рік в піжамах або домашньому одязі. Один з місцевих блогерів купив дітям солодощі. Отак у піжамах, з пакунками та ліхтариками під час блекаутів ми зустрічали 2023 рік.

За минулий рік ми зробили освітній простір з мовним клубом, хімічними дослідницькими лабораторіями, історичними турнірами та заняттями з логопедом. Все це нашому центру допомогли організувати освітяни Краматорського району та Краматорська районна адміністрація. Фінансування надходить з районного бюджету на основі програми підтримки мешканців Краматорського району в релокації. А ще постійно допомагають партнери центру.

Раніше в нас була дошкільна підготовка та навіть клуб блогерів, а ще ми їздили з переселенцями на різні екскурсії та ходили в театр. Для себе вирішили, що працюємо для жителів Краматорського району, але що мали робити з іншими жителями Донецької області? Коли приходить бабуся з Волновахи, яка ледь виїхала з окупації, то ми мали казати, щоб шукала свій центр? Звісно, ми розуміли, що не маємо права так робити. Тому вирішили працювати для всіх, і навіть якщо місцеві потребують допомоги сімейного лікаря чи юриста, то можуть звертатися до нас.

Зараз клієнтами нашого центру є майже сім тисяч людей з яких десята частина, – це переселенці з Маріуполя, Волновахи, Харкова, Херсона та Бахмута. Це важливо, бо деякі центри працюють тільки з жителями своїх районів, і коли потрібна якась базова допомога, то місце реєстрації є причиною для відмови.

Наших клієнтів гуртуємо та повідомляємо про активності через соцмережі. Часто створюємо гугл-форми, аби люди повідомили про потреби. А для літніх людей розробили гарячі лінії підтримки. Мріємо, аби всі наші клієнти повернулися додому. Ми працюємо над тим, щоб люди не хапалися лише за гуманітарку, а розуміли, що послуга – це найбільша допомога. На тиждень ми проводимо 10-15 заходів для дітей і дорослих - всі вони безкоштовні. Уже зараз працюємо для людей різного віку: поки онук на малюванні, його бабуся може пройти огляд у сімейного лікаря. Або ж молода мама віддає дітей на майстер-класи в нас, а сама може піти до психолога або на самоті випити каву. Важливо, що все це в одному просторі, тому ми можемо підтримувати всю родину. Ми хочемо, щоб ця історія жила й далі.

Поки наші клієнти вирішують якісь свої побутові справи, ми маємо приділяти увагу їхньому ментальному здоров'ю, тому часто організовуємо зустрічі з психологом, які відвідують літні люди. До речі, ми влаштовуємо їм посиденьки зі смаколиками, а вони завжди щось приносять в центр, аби нам віддячити. Хтось приносив яблука чи горішки з саду, хтось виростив на городі кабачки, приготував і пригостив ними всіх. У такі моменти ми відчуваємо довіру та тепло цих людей, бо вони ставляться до нас, як до онуків.

Діти, які приходять у центр, ростуть на наших очах. От лише бачили дівчинку Машу такою маленькою, а вона вже йде до школи. Часто думаю про те, чи впізнаю цих дітей, коли після перемоги зустріну їх на вулицях рідного міста.

Наша найважливіша мета – не лише допомогти людям тут. Ми хочемо, аби вони повернулися на Донеччину, адже люди – наша найбільша цінність і ресурс, бо після перемоги буде дуже багато роботи. Я дуже пишаюся нашим центром, і що ми працюємо не лише для паперового звіту, але й для людей.

Марія Лаврів, ШоТам.
Фото з відкритих джерел

На хвилі позитиву

ВИВЕЗЛА 159 СОБАК ІЗ БАХМУТА: історія вчительки, яка вже вдруге будує притулок для безхатніх тварин

Кожен день вчительки англійської Марини Шажко розпочинається о 5 ранку. Вона веде на прогулянку двох своїх собак – Тару і Муху, декілька годин працює, а потім поспішає на автобусну зупинку. Адже на неї чекають ще дві сотні собак у притулку.

По дорозі треба забігти в аптеку та до магазина: «Щодня мені треба купити щонайменше 12 палок ковбаси. І це тільки щоб дати усім собакам ліки». Маршрутка везе її за місто. Від зупинки з повними пакетами треба пройти ще 2 кілометри. Але радісне гавкання, яким її незмінно зустрічають мешканці притулку «Лада», вартує цього шляху. Марина повертається додому уже надвечір. Гуляє з собаками і займається онлайн з учнями. Деякі з них навіть не здогадуються, що їхня вчителька врятувала з Бахмута 159 собак.

Вони наче самі мене знаходять

Розповідає Марина Шажко – керівниця Бахмутського товариства захисту тварин та притулку «Лада». «Змалку я бачила, як мої мама і тато підгодовували на вулиці собак та котів. Але додому мені брати нікого не дозволяли.Перший домашній улюбленець у мене лише з'явився у 16 років, і то випадково: у розчинене вікно моєї кімнати залетів папужка. Він залишився жити з нами. Моя бабуся навчила його говорити: «Маришко, вчи урочки!».

Наступним «поповненням» у родині був котик. Він прибився до нашого під'їзду і сидів такий сумний, що я не витримала. Притисла його до грудей і занесла додому. Мама була в шоці: «Що це?» – «Котик! Він буде жити з нами!», – кажу. Тімошка прожив з нами 16 щасливих років.

У 2009 році, коли я вже працювала у школі вчителькою, у дворі будинку з'явилося цуценя. Геть лисеньке, шерсті нема, – це була любов з першого погляду. Я почала його лікувати, приводила лікарів прямо у двір і таки вилікувала. Собачка зміцніла, відростила красиву руду шерстку. Усі сусіди її любили і підгодовували. Назвали Бобочкою.

На світлині – Марина Шажко зі своє собакою Тарою. Тара – собака з вулиці, вона мала серйозні шкірні проблеми, але Марина вилікувала її.

До ранку пильнувала мисливців на вулицях

У 2010 році у Бахмуті стартувала кривава кампанія з відстрілу бездомних тварин для контролю чисельності собак на вулицях міста. Ці жахливі рейди мали свій графік: відстріл проводився вночі щовівторка й щочетверга, поки ще більша частина міста спала.

«На 8:00 мені на роботу у школу, а з 4 до 6 ранку у ці дні я патрулювала свій мікрорайон. Спочатку я пильнувала лише нашу Бобочку. Одного разу я визирнула у вікно і побачила, що та комунальна машина вже їде нашою вулицею. Я вискочила на вулицю, в чому була. Вибігла на переріз машині, почала кричати. Разом зі мною вибігли ще жінки з сусідніх будинків. Ми відбили Бобочку, і машина поїхала ні з чим. Але я вже не могла залишати собаку на вулиці. А що як мисливці повернуться? І я принесла нашу дворову собаку додому.

Це був переломний момент, коли я зрозуміла: не можу нічого не робити з тим, що коїться у місті стосовно безпритульних тварин. Разом з подругою Ольгою Литовченко у 2011 році ми зареєстрували громадську організацію – Бахмутське товариство захисту тварин «Лада». Трохи пізніше незамінною в нашій дрім-тім стала також Людмила Булавка», – розповідає Марина.

Волонтерки проти бюрократії

«До нас долучалися люди, ми давали оголошення в пресі, розповідали про нашу позицію: місту потрібен притулок та кампанія зі стерилізації, а не з відстрілу тварин. Були ті, хто нас підтримував, були і хейтери. Ми шукали можливості скрізь. Знайшли грантову програму, яка могла підтримати роботу стерилізаційного майданчика, подали заявку й виграли. Звернулися до місцевої влади і нам виділили покинуту комунальну будівлю. Ми закупили клітки, деяке обладнання і облаштували стерилізаційний майданчик, де могли б працювати лікарі», – продовжує волонтерка.

За умовами гранту, орендна плата становила одну гривню на рік, а з місцевого бюджету мали виділяти кошти на стерилізацію тварин. Але тоді в міськраді сказали, що нібито кошти можуть виділяти лише не відлов. Це вже зараз зрозуміло, що влада тоді скористалася необізнаністю, тому волонтери почали самі збирати кошти на перші операції: у соцмережах, на місцевому базарі.

Місцева ветеринарна лікарка погодилася оперувати безпритульних тварин за вартістю медикаментів, возили собак до неї. На базі стерилізаційного майданчика тим часом організувався притулок, де залишали там після лікування та стерилізації тих тварин, які мали дуже мало шансів вижити на вулиці через свій вік чи стан здоров'я. Стерилізованих і здорових намагалися прилаштувати у родини.

Кожна з волонтерок мала власну роботу, до тварин у притулку дівчата приходили лише у позаробочий час. Тож вирішили найняти доглядальницю, на зарплату збирали у нашій спільноті в соцмережах та скидалися з власних невеликих зарплат. Марина з учительської, Ольга – з бібліотекарської.

Мусила привезти собак під мерію

«Наприкінці 2014 року нас чекало ще одне випробування: ми залишилися без світла, бо територію, де знаходиться притулок, відрізали від мережі. Три роки ми проводили вечірні годування, перев'язки та уколи з ліхтариками. Але в кінці 2017 року терпець урвався і я оголосила в наших соцмережах про проведення масштабного пікету під міськрадою.

Я написала, що у зв'язку з тим, що у притулку досі немає світла, всі 100 тварин звідти переїжджають жити… у мерію. «Переїзд» оголосила на 27 грудня, вимоги: повернути світло у притулок і закласти стерилізацію безхатніх тварин у місті в бюджет на 2018 рік.

Напередодні анонсованого пікету директору приватного ліцею, де я тоді працювала, зателефонували з мерії і поскаржились на мене. Мовляв, не тим ваша викладачка займається, зробіть щось. На що мій керівник відповів, що свою викладацьку роботу я виконую чудово, а моя громадська діяльність його не стосується», – розповіла Марина.

27 грудня 2017 року волонтери рушили під міськраду разом із собаками. Їх прийшло підтримати багато людей. Буквально за годину від початку збору, ще навіть офіційно не почався пікет, у притулку з'явилося світло.

Так почався новий етап співпраці з місцевою владою. Нарешті двосторонній: місто виділило кошти на стерилізацію безхатніх тварин.

Куди виїхати, коли у тебе 160 собак?

Марина дуже добре пам'ятає 24 лютого 2022 року. «Я прокинулась о 5 ранку і почала читати новинну стрічку. На той момент у нас під опікою було 160 тварин. Евакуацію я навіть не розглядала: без них нікуди не поїду, а з ними куди? Як? Взялася робити запаси круп, кормів. Десь до початку травня у нас було відносно спокійно і я сподівалася, що так буде і далі. Ми навіть ділились своїми запасами з Лисичанськом, Сєвєродонецьком, де було вже гаряче».

З середини травня 2022 року по Бахмуту почало сильно прилітати. Притулок опинився на лінії вогню. 1 серпня стався перший приліт на його територію. Того дня якраз приїхали волонтери, привезли корми для тварин, а через годину бабахнуло. Пошкодило будівлю і вольєри, дві собаки були поранені.

Це стало поштовхом для Марини: треба діяти.

«Коли ти сам за себе, – це одне, а коли від тебе залежать життя тварин, що не можуть ухвалювати рішення, це змушує діяти. Я почала шукати, куди ми могли б виїхати, обдзвонила різні фонди з проханням допомогти нам знайти якусь територію, хоча б за гроші. Ми одразу орієнтувались на Дніпропетровщину, бо розуміли, що далеко наші собаки просто не доїдуть: більшість з них після серйозних травм чи хвороб, багато старенських.

Ми знайшли один варіант: стара ферма у селі Вільне Дніпропетровської області. Але її оренда коштувала 15 000 гривень на місяць. Наш притулок живе на благодійні внески, збирати додаткові кошти, коли в країні війна, здавалося неможливим. Вирішили шукати ще.

30 серпня вночі був другий приліт. Касетна бомба. Тоді загинула одна з наших старожилок собачка Лада, це те ж ім'я, що носить наша ГО і створений нами притулок. Це стало останньою краплею. Я вирішила, що це знак, що нам треба терміново виїжджати з Бахмута. Вранці я подзвонила власнику ферми і сказала, що ми згодні на 15 тисяч», – поділилася Марина Шажко.

Переїзд на межі нервового зриву

До перевезення треба було підготувати хоча б якусь кількість вольєрів і будок. З цим допоміг один волонтер, який написав у себе на телеграм-каналі пост і зібрав 100 000 гривень.

Аби перевезти тварин з Бахмута на Дніпропетровщину разом працювали два фонди: «Порятунок тварин Харків» та Breaking The Chains, і ще група волонтерів з Києва. Зробити все треба було за один день, бо як тільки до притулку приїздить якесь авто, потім на територію «прилітає». 28 вересня переїжджали. Того дня у місті було незвично тихо, – наче сам Бог допомагав. Тим не менш, волонтери щохвилини очікували на обстріл. Вантажили собак на межі нервового зриву. Але все вдалося, – вивезли усіх 159 тварин з Бахмута.

Коли привезли собак до Вільного, не всі вольєри ще були готові. На новому місці не було навіть з чого годувати тварин, бо дівчата нічого з собою не могли взяти: машини ледь вмістили клітки з собаками. Місцеві жителі дуже допомагали: приносили старий посуд, якісь простирадла. Саме завдяки підтримці місцевої громади вижили у перші два найтяжчих місяці після переїзду.

«Я зі стареньким батьком винайняла квартиру у місті Новомосковську, що недалеко від Вільного. Дуже вдячна власниці квартири, що вона дозволила, аби дві мої собаки жили зі мною. Коли я чую ці розмови, що нібито до переселенців з Донбасу якось не так десь ставляться, я усміхаюсь, – у нас зовсім інший досвід. І далі нам продовжують допомагати небайдужі люди: благодійні фонди надають корми, Фонд Happy Paw допоміг нам перекрити дах на старій фермі й добудувати вольєри.

Плануємо збудувати та облаштувати ветеринарний кабінет, щоб мати можливість лікувати і стерилізувати тварин тут. Наша волонтерка Людмила зараз навчається у місцевому ветеринарному коледжі, – нам необхідний власний лікар у команді. Ми теж, як можемо, допомагаємо іншим зоохисникам. Щомісяця до нас привозять кілька тон кормів, ми їх розвантажуємо і потім відправляємо Новою поштою чи з волонтерами до міст і сіл Донеччини», – розповідає Марина.

«А ще ми, притулок-переселенець, прийняли до себе уже понад 60 тварин із зони активних бойових дій - Часового Яру, Красногорівки, Мар'їнки, Торецька. Багато тварин з контузіями, осколковими пораненнями. Ми їх лікуємо і стараємось прилаштувати у родини. Нещодавній наш щасливий «випускник» – це Мартинчик, пес із Бахмута. Він жив у притулку 4 роки. І ось уже тут, на Дніпропетровщині, знайшов свою родину. Ті люди шукали собі маленьке цуценя, але Мартинчик їх підкорив з першої зустрічі. Тепер живе наш бахмутський пес, що переніс поранення під час обстрілу, просто в шикарних умовах. А головне – в любові», – розповіла волонтерка.

Притулок «Лада» існував у Бахмуті, переїхав на Дніпропетровщину і продовжує працювати тут завдяки небайдужим людям. Це й офіційні організації, і просто випадкові відвідувачі наших сторінок у соцмережах.

Зараз в притулку 208 тварин. Втрьох впоратися складно Тож наймають помічників: чотири доглядальниці та два охоронця. Помічниці приходять на кілька годин щодня, доки дівчата на роботах, охоронці працюють позмінно. На зарплатню цим людям збирають кошти у соцмережах.

Часто люди соромляться донатити маленькі суми, але саме невеличкі донати вирішують все. Наприклад, у спільноті притулку у Фейсбуці 4000 підписників. Аби кожен з учасників раз у місяць переказував 20 гривень, тоді без проблем закривали би усі питання з ліками, операціями, кормами і зарплатою для помічників.

«Так, нам непросто. Я не раз озиралась на своє життя: а що, якби я могла повернутися назад? І в мене одна відповідь: я б точно робила те саме – рятувала б тварин. Тільки тепер стукала б в усі двері кабінетів і серця людей ще наполегливіше», – каже Марина.

Наталка Бардалим, ШоТам.
Фото Марини Шажко

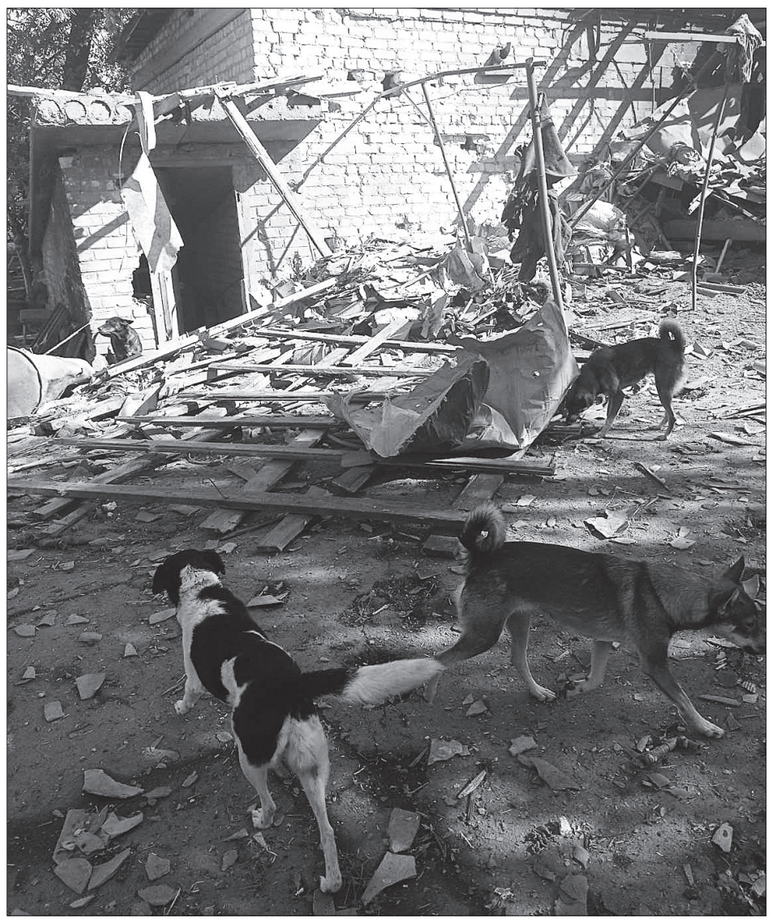

Спорт

Нумо на весла!

Миколаївська школа академічного веслування – одна з найкращих в країні. Пишаємося досягненнями наших гребців, які здобували найвищі нагороди у змаганнях всеукраїнського, європейського, світового рівня.

Сьогодні академічна гребля – один з найпопулярніших видів спорту у всьому світові. Давно відоме вічне змагання між Кембриджем та Оксфордом. І саме академічна гребля є тим «пунктиком», за перемогу у якому змагаються світові виші. А Хенлейська королівська регата у Великій Британії збирає у рази більше вболівальників, ніж знаменитий Вімблдонський тенісний турнір.

Регата проходить у місті Хенлі-он-Темс з 1839 року і триває п'ять днів. Дистанція гонки становить 2 112 метрів, що на 112 метрів є довшою загальноприйнятої дистанції. Щорічно, команди з різних країн приїжджають у Хенлі, щоб поборотися за один з найпрестижніших трофеїв в кар'єрі спортсмена, що займається академічним веслуванням.

Можливість взяти участь у різних змаганнях світового та всеукраїнського рівнів є у миколаївських юнаків та дівчат. Наразі оголошено прийом учнів на навчання та заняття спортом в 10-11 класах в Миколаївському фаховому коледжі фізичної культури. Учням з інших місць пропонують БЕЗКОШТОВНО гуртожиток та харчування. Наразі, безкоштовне все. Навчання веслуванню; розвиток витривалості (тренажери, штанга); фітнес; загальна фізична підготовка; ігрові тренування. Заняття проводять вчителі фізичної культури вищої категорії, заслужені тренери України.

Один з вихованців миколаївської школи академічного веслування – Дмитро Прокопенко захищає нашу країну. Він – взірець спортсмена-веслувальника. Сильний, мужній, непохитний. На декілька днів відвідав Миколаїв і дав ексклюзивне інтерв'ю «Вечорці». Читайте матеріал в наступному номері.

Від редакції: записатися на навчання академічному веслуванню можна за телефоном 050 493 42 80

Олена Івашко. Фото з соціальних мереж.

Миколаїв і миколаївці

Любов Варюхіна. Берегиня міської бібліотеки

Наша «Вечорка» протягом багатьох років публікувала на своїх шпальтах матеріали, присвячені відомим городянам. Статті традиційно виходили під рубрикою «Миколаїв і миколаївці». Це було важливо: нариси про людей, які багато років працювали на благо міста та заслуговували на особисту шану з боку міської громади, завжди цікавили містян. Отже – газета продовжує добру традицію.

В травні 2024 року місто вшанувало ювіляра – Любов Миколаївну Варюхіну, одну з відомих миколаївських бібліотекарів. Майже 40 років бездоганної служби в кращих бібліотеках міста: спочатку – у дитячій імені Віктора Лягіна, потім – у Центральній міській імені Марка Кропивницького.

Миколаїв... кохання з першого погляду

Перш ніж з'явитися в нашому південному краї, дівчинка Люба жила на Донеччині, у невеличкому містечку Чистякове. Шахтарське місто, до речі, відоме поза межами України, бо тут розташувались найглибші вугільні шахти світу, які більше ніж на кілометр простягнулись у надра землі. З дитинства спостерігала, як важко жили і працювали люди на тій каторжній вугледобувній роботі.

Батько Микола Петрович Гамениця, родом з Чернигівщини, був шахтопрохідником, – будував шахти, прокладав під землею «вугільні коридори». А мама Катерина Іванівна – з Запорізької області, Гуляйпільській район. «Знаєте, що там за міста? Козаччина, махновщина», – жартує пані Любов. Якось була у маминих родичів в гостях і в автобусі випадково почула від старих дідусів: ну що, може, поїдемо в «Махноград»? То вони мали на увазі Гуляйполе... Сьогодні Гуляйполе майже щоденно знаходиться під обстрілами ворожої артилерії, авіаударами та атаками безпілотників.

Отже, коріння у нашої героїні міцне, українське. В Миколаєві студентка Любов (тоді ще Гамениця) опинилась завдяки рідному дядьку Григорію. Він після служби на Чорноморському флоті залишився працювати на Чорноморському суднобудівному заводі. Добрий фахівець був – столярмодельщик вищого розряду, виконував складні роботи, приміром, дерев'яні моделі гвинтів для авіанесучих крейсерів.

У Миколаїв Люба закохалась з першого погляду. На відміну від маленького шахтарського містечка, «місто на хвилі» здавалося гарним, просторим, світлим. Вона ж виросла в степу, де «велика вода» – тільки в ставках, а тут – величезні ріки і рукою подати до моря.

До речі, ще дівчинкою неодноразово приїжджала сюди з батьками, навіть була присутня на спусках кораблів. Найбільше залишились у дитячій пам'яті злітаючі зі стапелів плавучі велетні та... запальні футбольні матчі, які проходили на великому стадіоні.

Вона настільки закохалась у наше місто, що прийняла рішення навчатися саме тут. Миколаївський філіал Київського інституту культури і мистецтв прийшовся їй до вподоби, бібліотечний факультет. В місті корабелів все було для неї цікаво. Навіть студентську практику проходила на ЧСЗ – у заводській бібліотеці. А на заводі мала можливість на власні очі побачити, як будують авіаносці.

– Я не дуже добре була знайома з Миколаєвом. Але допомогла мені вивчити його історію моя робота – дуже багато доводилося зустрічатися з відомими миколаївцями, краєзнавцями, історіками, корабелами, проводити презентації книг. Особливо важливим для мене стало знайомство з Юрієм Семеновичем Крючковим. Спілкуватись з цим поважним вченим, кораблебудівником та краєзнавцем і чогось не знати по темі – о-о-о, це було дуже соромно, тому приходилось перед зустріччю начитатися, начитатися і ще раз начитатися, – згадує пані Любов.

Учасниця великих змін

На роботу до Центральної міської бібліотеки імені Марка Кропивницького у 1988 році її запросила відома директорка Людмила Степанівна Северин, яка виростила в Миколаєві не одне покоління гарних фахівців-бібліотекарів. А потім на зміну пані Людмилі прийшла не менш шанована фахівчиня Тетяна Василівна Тверда. Поруч з ними Любов Варюхіна працювала 30 років, і то була дуже міцна професійна школа.

– Ця бібліотека мене зробила, і я їй дуже вдячна. Я була свідком і учасником великих змін, які на початку 2000-х торкнулись українських бібліотек. Вони змінювались, тому що їхня місія ставала іншою. Бібліотека переставала бути традиційним книгосховищем, – до головного її призначення додались спілкування, навчання, презентаційні та культурні заходи. Але це ні в якому разі не відміняло наявності книг на бібліотечних полицях, – ділиться Любов Миколаївна.

Бібліотеку імені Марка Кропивницького завжди називали особливою, бо тут працювали люди, які не боялись мати справу з новиною – інноваціями, технологіями, впровадженням передового досвіду.

Нових проєктів реалізували чимало. Виявилось, що бути учасником процесу перетворення у часі – дуже цікаво.

Читати Люба почала ще у дошкільному віці. Батько, повертаючись з численних відряджень, привозив купи нових книг.

Не диво, що нові тенденції в роботі бібліотеки прийшлися їй до душі, бо обіцяли спілкування з безліччю цікавих миколаївців. То були не звичайні люди, а в більшості своїй – технічна, військова, наукова еліта, поети та письменники, історики та краєзнавці, художники та майстри народної творчості. Вони приходили в бібліотеку, щоби представити свої роботи, книги, твори, показати і розказати, чого вони досягли в цьому житті. «Робота дала мені такий чудовий шанс спілкування, і я їй за це вдячна», – говорить пані Варюхіна.

Бібліограф – це людина-довідка

...І знову вернемось в минуле. За фахом героїня нашого нарису – бібліотекар-бібліограф. Багато років працювала бібліографом і дуже любить цю спеціалізацію. «Робота потребує вміння систематизувати, аналізувати... такі властивості у мене є, тому мені цей сектор діяльності давався легко. До речі, першими це помітили директори Людмила Северин та Тетяна Тверда, а ще Тетяна Михайловська, завідувачка інформаційно-бібліографічним відділом, вони й визначили мою подальшу дорогу, – розповідає Любов Варюхіна. – Бібліограф – це людина-довідка. Допомагає читачам зорієнтуватися у книжних фондах бібліотеки, відшукати відповіді на ті питання, які городянин сам не може знайти в книгах, журналах чи навіть в інтернеті. Тобто бібліограф фактично має енциклопедичні знання та добре володіє алгоритмами пошуку інформації з будь-якої сфери сьогодення».

Зазначені риси характеру згодом допомогли Любові також успішно оволодіти роботою в Інтернет-центрі і стати одним з перших українських операторів бібліотечної віртуальної довідки. Критичне мислення та універсальна спрямованість бібліотекарів особливо потрібні зараз, коли інтернет охоплює все більші галузі нашого життя, коли з'являється все більше нової літератури... коли актуальними стають нові проблеми: чи можна довіряти тій чи іншій інформації? яка авторитетна, правдива, а яка ні?

Бібліотечне хобі

Минув час, і директорка Тетяна Тверда запропонувала Любові Миколаївні стати її заступницею. Вже понад 18 років пані Варюхіна знаходиться на цій посаді, тепер успішно працює з новою керівницею бібліотеки – Інгою Хоржевською.

Сьогодні, як заступник, перш за все, займається менеджментом, координацією роботи, різними організаційними питаннями. Але є в неї щось на зразок «хобі у бібліотеці». Так склалося, що протягом багатьох років вона проводила презентації книг видатних миколаївців, ювілейні вечори та вечори пам'яті славнозвісних постатей. І тепер з відрадою продовжує час від часу влаштовувати подібні заходи. Бо багато хто з авторів навіть саме її запрошують бути ведучою.

– Ця робота – дуже важлива частина мого життя. Вона надзвичайно цікава і надзвичайно відповідальна. Мати справу на книжкових презентаціях з людьми енциклопедичних знань, особливо коли презентуєш «чисто технічні» книги, майстерно спілкуватися з ними, виявити себе досвідченим модератором – непросто. Презентаційні книги приходиться читати повністю та заздалегідь розбиратись хоча б в елементарних основах їхньої наукової тематики. Наприклад, у тих же підводних човнах або вітрильниках, про які писав Юрій Крючков, – наголошує Любов Варюхіна. – Не так багато людей можуть писати популярно про науку, а у нас в Миколаєві було декілька таких авторів. І це дуже важливо – бо саме такі книги дають дітям необхідні ази тієї чи іншої науки, здатні пробудити інтерес і зіграти вирішальну роль у виборі майбутньої професії.

Певна річ, Любов Варюхіна – це «робітнича одиниця» великої бібліотечної команди, і те, чого досягла одна з найкращих в місті бібліотек, до чого команда йде зараз і що планує в майбутньому, є результатом колективної роботи.

Тренди бібліотеки ім. Марка Кропивницького

– Наша бібліотека в числі перших публічних бібліотек в Україні розробила свою стратегію розвитку, намітила перспективи... Для мене було дуже важливо – побачити своє призначення в команді і шляхи реалізації своєї місії, – говорить бібліотекарка. – Сьогодні маємо власні тренди. Надзвичайно пишаюсь тим, що у нас біля бібліотеки є Літературний сквер. Це один з наших успішних проєктів, започаткованих більш як 10 років тому. Подібних скверів немає в Україні. То була гарна ідея – вдале поєднання зони відпочинку з пам'яттю про людей, дотичних до літературного життя нашого міста.

Говорячи про бібліотечні тренди, ми з пані Любов'ю пригадуємо аматорський літературний музей, де зберігаються книги-подарунки миколаївських авторів, рукописи, особисті речі, портрети літераторів, створені миколаївськими художниками. Всі експонати описані та занесені в електронну базу даних, вони ретельно утримуються та використовуються на зустрічах, презентаціях, літературних вечорах.

Ще один тренд – арт-галерея в читальній залі. Почалось випадково: якось понад 15 років тому вирішили оформити ілюстраціями презентацію одного з краєзнавчих видань. В залі розвісили ті самі малюнки, якими була ілюстрована книга, – так вперше з'явилась на стінах невеличка художня виставка. Традицію продовжили, арт-галерея почала розвиватись і згодом стала дуже популярна – і у художників, і у шанувальників мистецтва. Нового, вже більш професійного, сенсу художньо-експозиційна робот набула в бібліотеці під час директорства Інги Хоржевської. Тут вважають за честь виставити свої роботи не тільки аматори, а й дуже відомі миколаївські митці.

«Ми відкриті до людей, і люди йдуть до нас» – таке просте гасло лежить в основі роботи Любові Варюхіної та її колежанок. Тому бібліотека має безліч друзів: миколаївці приходять сюди для ділового спілкування, потім зав'язується дружба або співробітництво, тісні контакти встановлюються на довгі роки.

Любов Миколаївна багато років була відповідальна за зв'язки з громадськістю. Телефонне спілкування, переписка в електронній пошті, укріплення дружніх відносин з громадськими організаціями, різними установами, продуктивні переговори, які могли би зацікавити у співробітництві протилежну сторону... У всіх цих перемовинах вона була «обличчям» бібліотеки імені Марка Кропивницького.

Сьогодні Любов Варюхіна виступає в місті як громадський діяч, бо входить у число засновників благодійного фонду МЕТА, створеного бібліотекарами спільно з громадськими активістами Миколаєва. МЕТА і зараз продовжує свою діяльність, допомагаючи літнім людям, багатодітним сім'ям, малозабезпеченим миколаївцям.

...Що потрібно людині для щастя? Улюблена робота. Улюблена сім'я. В інституті Любов Миколаївна познайомилась з майбутнім чоловіком Олександром. На останньому курсі вони одружились, і вже багато років – разом. Чоловік за фахом піаніст, все своє життя присвятив роботі музиканта. Батьки виростили двох дітей, якими пишаються: сина Андрія і доньку Майю.

А щодо роботи та інших щасливих моментів її життя...

«Я бібліотекар, і я цим пишаюсь. Впевнена – наша професія не зникне. Так, вона буде трансформуватись, бо повинна відповідати на виклики часу, буде ставати іншою, більш цікавою... Дуже люблю свою роботу і пишаюсь нашою бібліотекою. А ще – вдячна долі, яка привела мене в чудове місто Миколаїв».

Наталія Христова

Ювілей

Наша «художка»: 50 років творчості, 50 років натхнення, 50 років краси

В травні у виставковій залі Миколаївського міського палацу культури і мистецтв на Нікольській відкрилась виставка творчих робіт учнів і викладачів Дитячої художньої школи Миколаєва. Це присвята 50-річному ювілею школи. Відсвяткувати ювілейну дату у 2022-му не дозволила війна.

Миколаївці називають її ласкаво та з любов'ю – «наша художка», хоча офіційно вона має дуже солідний статус: державний заклад освіти, підпорядкований управлінню з питань культури та охорони культурної спадщини Миколаївської міської ради.

Художня школа в Миколаєві відкрилась 1 вересня 1972 року. Її розмістили у старовинній будівлі-особняку по вул. Спаській, 20. Наприкінці XIX століття архітектурна окраса міста в стилі «неомодерн» була збудована відомим архітектором Євгеном Штукенбергом. Ці старі стіни завжди справляли на дітей неабияке враження та сприяли творчому злету юних художників.

Поважна дата змушує звернутись до історії, – і, перш за все, згадати директорів «художки». Борис Васильович Колодяжний керував школою з 1972 по 1986 роки. Директорами також працювали: Сергій Дорошенко (1987-2001 рр.) та Наталія Здіховська (2001-2011 рр.).

З 2011-го, тобто вже протягом 13 років, школу очолює заслужений діяч мистецтв України Євгенія Іванівна Кручиніна. Вона сама – випускниця Миколаївської ДХШ 1979 року. Заступником з навчально-виховної роботи працює добре відома в місті Наталія Іванівна Махова, яка займає цю посаду 40 років!

У перший рік існування в школі навчались 75 учнів і працювали всього 6 викладачів. Але вже у 1976-му кількість школярів зросла до 250. «Художка» стала дуже популярна в місті: діти охоче йшли сюди на заняття, а батьки охоче віддавали своїх чад до рук талановитих вчителів. Тож не дивно, що, починаючи з 2019 року, у ДХШ стабільно навчаються понад 300 учнів. До речі, бажаючих значно більше. Але обмежені площі учбового

закладу, на жаль, не дозволяють збільшити прийом.

Сьогодні педагогічний колектив складається з 17 фахівців з базовою вищою художньою освітою. Семеро з них мають стаж роботи в школі – 40-50 років! Частина вчителів у свої шкільні роки теж закінчили нашу «художку» і, отримавши фахову освіту, повернулися викладати. Це Наталія Іванівна, Євгенія Кручиніна, Олена Гук (Максимова), Інна Годулян (Драгуліна), Анжеліка Чумак, Катерина Назаренко, Олександра Коростильова. А як не згадати викладача скульптури Олексія Байбородіна, який віддав художній школі 49 років свого життя!

Колектив пишається тим, що свого часу саме тут починали свій шлях у велике мистецтво миколаївські художники. Серед них живописці: Яков Булавицький, Світлана Завтура, Рустам Мирзоєв, Дмитро Молдаванов, Олег Колбанов, Інна Андражевська, Ольга Артим; талановиті графіки: Ірина Покиданець, Юлія Поліщук, Роман Дорошенко, Світлана Чебанова, Любов Ніколаєва, Поліна Дорошенко; модельєри: Ростіслав Панкратов, Дарина Багачук, Ольга Лістунова; художники театру та сцени: Сергій Пантелейчук, Богдан Поліщук; ювелір Сергій Дорошенко; член Національної спілки майстрів народного мистецтва України Ліана Лістунова.

Випускниця ДХШ Поліна Дорошенко – відомий ілюстратор дитячої книги. Проілюстрована нею книга Лесі Українки «Лісова пісня» (Київ, видавництво «Основи», 2014р.) увійшла в один із самих престижних світових каталогів дитячих книг WhiteRavens-2014. Екземпляр цієї книги є у Міжнародній Молодіжній бібліотеці м. Мюнхена.

Починаючи з 1972 року, тут отримали початкову образотворчу освіту біля 3000 юних митців, 400 учнів продовжили навчання, вступивши у вищі та середні навчальні заклади образотворчого напрямку України, Європи, Америки. Сьогодні у Європі навчаються 20 випускників «художки» останніх років – у Польщі, Італії, Чехії, Нідерландах, Словаччині.

Дитяча художня школа веде активну виставкову діяльність. За роки існування вона була учасницею багатьох художніх виставок і конкурсів різного рівня. У найпрестижнішому Всеукраїнському конкурсі учнівської творчості «Об'єднаймося ж, брати мої!» ДХШ брала участь 20 разів та отримала 22 почесних грамоти Міністра культури України.

У скарбниці закладу – 9 золотих медалей, які отримані на міжнародних конкурсах в Японії (м. Канагава, 1991, 1993 роки) та Херсоні (2014, 2021 роки). За останні 20 років учні школи стали володарями 20 «Гран-прі»

Але не тільки обдарованими учнями пишається школа. Всі викладачі закладу – творчі, талановиті митці, які ведуть активну виставкову діяльність і беруть участь у виставках та конкурсах дитячої творчості різного рівня, інтернет-конкурсах, міських культурних заходах, благодійних акціях.

Почесними відзнаками «Зірка культури» від міського управління культури у різні роки було нагороджено чотирьох викладачів: Євгенію Кручиніну, Наталію Агхахову, Олену Маркитан та Інну Годулян. У 2013 році директорка школи Євгенія Кручиніна стала переможцем у міському конкурсі «Городянин року – Людина року» в номінації «Культура».

Серед учнів закладу також є переможці цього престижного конкурсу в номінації «Надія року»: Аркадій Мартинюк, Олексій Косигін, Кіра Калинюк.

Наша «художка» відома в місті, як незвичайно креативний творчий простір. Які чудові, вишукані арт-об'єкти, оригінальні фотозони протягом багатьох років робили викладачі та учні до Дня міста та інших свят!

А дизайнерське оформлення школи напередодні Нового року – це ексклюзивний авторський проект «художки», насичений креативними ідеями дітей та дорослих. Над його втіленням працюють всі від мала до велика, створюючи святкове вбрання для школи, яке традиційно присвячене тваринам східного календаря: Синя Коза та Вогняний Півень, Вогняна Мавпа та Вогняний Кінь, Жовтий Земляний Собака, казковий Лускунчик і Мишачий Король... Кожне оформлення настільки унікальне та самобутнє, що надовго залишається в пам'яті юних художників, їхніх батьків та «сторонніх» городян, які приходять у «художку» спеціально, щоб побачити Новорічну виставку.

***

В експозиції травневої виставки «Художці – 50!» було представлено близько 300 кращих художніх робіт учнів ДХШ, створених протягом 10 останніх років.

Серед них – чимало сюжетних та станкових композицій, декоративних живописних та графічних переробок натюрмортів, сучасних композицій з цитатами робіт майстрів мистецтва, портретів, пейзажів, колажів, батиків, ляльок, килимків, витинанок. А ще на виставці можна було побачити «фотозвіт» про життя школи – рекламні плакати з презентацій шкільних виставок, фотографії учнів і викладачів, історичні фото.

Привітати «художку» з ювілеєм прийшли численні городяни, друзі школи, представники влади, миколаївські художники, випускники, учні, батьки. Невелика зала ледве вмістила всіх бажаючих відвідати свято – а це було близько 100 осіб. З вітальним словом звернулись начальники обласного та міського управлінь культури Олена Буберенко та Юрій Любаров, голова Миколаївської обласної організації Національної спілки художників України Дмитро Артим. В урочистій святковій атмосфері вони вручили почесні грамоти кращим учням і викладачам.

У ролі ведучої заходу виступила директорка міської бібліотеки ім. Марка Кропивницького Інга Хоржевська. А яскравим подарунком до ювілею став виступ-вітання від Миколаївського театру ляльок.

«У нас сьогодні свято. 50 років творчості, 50 років натхнення, 50 років краси. Я люблю нашу школу. Дуже хочу, щоб ви її любили так, як я. Неймовірно рада, що сьогодні у нас так багато гостей. Вітаю! Дуже люблю вас, місто мистецтва!» – сказала у своєму вітальному слові Євгенія Кручиніна.

Наталія Христова

Оспівувач історії

У затишному місці живописця Олександра Покосенка

16 травня мав відзначити свій 100-й день народження миколаївський художник Олександр Данилович Покосенко. Людина-легенда. «Золотий фонд» міста. Оспівувач історії рідного краю. До цього можна додати ще безліч його «титулів»: заслужений художник України, Почесний громадянин Миколаєва, кавалер орденів – Великої Вітчизняної війни та «За мужність» III ступеня, медалей «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною», почесну ознаку «За заслуги перед Миколаївською областю» та інші.

Міська громада, Миколаївська Спілка художників з нетерпінням чекала на ювілейний для митця 2024-й рік – прагнули відзначити та привітати знаного живописця. Але доля розпорядилася по-іншому. 26 лютого Олександр Данилович відійшов у засвіти. День народження місто відзначало без іменинника. А замість нього в цей день з гостями розмовляли його картини – в бібліотеці ім. Марка Кропивницького відкрилась виставка. 16 живописних полотен, на яких ми бачимо старе місто часів XIX – до середини XX століть.

Якщо старі будинки тут і збереглися до наших часів, то мають вже зовсім інший вигляд. А деякі вже зовсім стерті з обличчя землі. Ось у чому головна цінність цих картин – вони зберегли історію міста. Будинку Аркасів давно немає, зруйнований під час другої світової війни. Нічого не залишилось від тих будинків-красенів, що колись стояли на Соборній площі. І старовинна будівля театру Шеффера значно відрізняється від сучасної.

Отже всі ті «прикмети», «ознаки» минулого часу збереглися або на старих листівках, або... на картинах Олександра Покосенка: гранітні мостові, ковані крильця, сходинки...Серія «Старий Миколаїв» нараховує понад 150 картин, які митець почав писати ще у 1970-х роках і працював над ними протягом другої половини свого життя.

А почалося так: у 70-х роках минулого сторіччя, коли у Миколаєві з'явився план реконструкції вулиць, руйнували старі будинки, щоб проспект Леніна став «значною» центральною магістраллю з притаманними радянській епосі багатоповерхівками. Старе місто йшло назавжди...

Олександр Данилович звернувся до художників молодіжної секції: пишіть, збережіть, віддайте свій час і серце нашій історії. Але молодь рік попрацювала і покинула. Душа для цієї справи була потрібна, велике бажання, розуміння моменту. І він почав писати місто сам. Не просто малював картинку-етюд – створював «інфраструктуру» того часу, використовуючи архівні матеріали, розповіді старожилів, старі листівки. Велику допомогу завжди надавав митцю миколаївський історик Юрій Семенович Крючков.

– На полотнах Покосенка оживають вулиці міста корабелів різних епох. Власний метод художньої реконструкції дає художнику можливість відтворити на полотні у первісному вигляді яхт-клуб, будинок Аркасів, католицький собор або хоральну синагогу, не повторюючи архівних зображень, за якими він працює. Він ретельно відтворював, відновлював на полотнах старі куточки міста, – розповіла директорка бібліотеки Інга Хоржевська, яка була ведучою цього заходу. – Цікаво бродити по «Старому Миколаєву» разом з художником, який може розповісти про кожний дім чи вулицю цілу історію.

До речі, по цій виставці сьогодні можна проводити для молоді цікаві екскурсії в минуле. Завжди високо оцінювали творчість Олександра Покосенка колеги-художники.

– Його картини, пов'язані з архітектурою, – це дуже кропітка, навіть каторжна робота, – коли майстер виписує тоненьким пензликом віконця, декоративне оздоблення будинків. Для того, щоб зберегти архітектурну достовірність, він вивчав архівні колекції старих листівок, багато міркував над тим, як прив'язати зображення будівлі до міського середовища, наповнити полотно деталями минулого життя, – відзначив голова Миколаївської обласної організації Національної спілки художників України Дмитро Артим.

Містяни, які зібрались на вечері пам'яті, з великою теплотою згадували Олександра Даниловича. Його доброту, відкритість і щирість душі, життєрадісність і оптимізм. Колеги жартома називали його «патріархом миколаївських живописців». А його ім'я миколаївцями різних поколінь завжди вимовлялось з особливою повагою.

Олександр Покосенко пройшов непростий життєвий шлях. Під час Другої світової війни був полоненим концтабору в Кенігсбергу. Свої «табірні» спогади та відчуття через десятиліття він викладе на плакатах: ost arbeiter... Ці плакати побувають на багатьох виставках. Художню освіту отримав у знаменитій одеській «Грековке». Більше 30 років працював у художньому комбінаті. Був головним художником Миколаївського художнього фонду у 1980-1984 роках.

На вечері-презентації було багато гостей – миколаївців, які прийшли вшанувати пам'ять митця: колеги-художники, журналісти, шанувальники творчості живописця, також начальник міського управління культури Юрій Любаров, директор зоопарку Володимир Топчий, голова МООНСХУ Дмитро Артим, видавниця Ірина Гудим, поетеса Тетяна Фурсова, яка презентувала свої вірші-замальовки про різні куточки Миколаєва.

З вітальним словом звернувся до шановного зібрання син художника Віктор Покосенко. Це завдяки йому ми побачили картини, які є частиною сімейної колекції. Виставка працюватиме в галереї Центральної міської бібліотеки ім. М.Л. Кропивницького протягом місяця.

Наталія Христова.
Фото картин Ірини Гудим

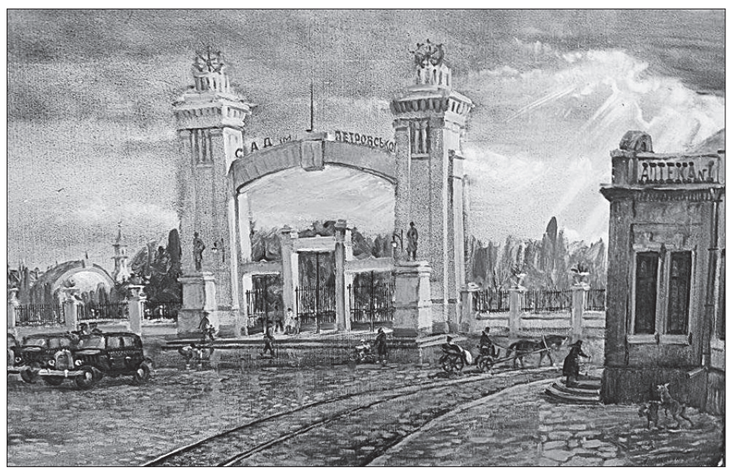

Пам'яті журналістів

Здоровий авантюризм і свобода слова

Час швидкоплинний. Майже щодня ми відчуваємо прискореність часу. Треба бігти швидше і швидше. Сягати далі і далі. Саме у часи прискореного руху і народилася газета міської громади «Вечірній Миколаїв». У наступному році їй виповниться 35 років. Всього-навсього. У порівнянні з історією розвитку людства, зовсім нічого. А за значимістю – минула ціла епоха. Так трапилося, що людей, які редагували і створювали цю газету у різні часи, змінювали, удосконалювали, тепер немає з нами. Вони пішли у засвіти занадто рано. Можливо, не витримали прискореності часу і навантаження, яке випало на їхні плечі. Кожен з них заслуговує на нашу пошану. Адже без них не було б історії газети.

Народження міської газети «Вечірній Миколаїв» (тоді – «Вечерний Николаев») співпало з початком буремних 90-их. Це був час не лише корінних змін у суспільстві, промисловості, а також час зародження газетного буму. Газети різної якості і формату з'являлися в медіапросторі, як гриби після осіннього дощу.

Чи був у той день дощик, чи ні, тепер ніхто не пам'ятає, але саме на початку осені, 8 вересня 1990-го року вийшов у світ перший номер газети Миколаївської міської ради «Вечерний Николаев». А значить, міської громади. І, на відміну від інших незалежних друкованих видань, які зникали так само швидко, як і виходили, «Вечорка», як її охрестили городяни, міцно увійшла в наше життя і стала невід'ємною частиною міської єдності на довгі роки. Хто був першим, має велике значення. Першим головним редактором став Володимир Смирнов. І не випадково.

Журналіст Володимир Смирнов до цього моменту працював у різних виданнях, в тому числі, партійній газеті і навіть спробував себе в якості редактора однієї з новоявлених газет того часу. Але все це було не те. Душа прагнула свободи, розмаху, визволення від тиску комуністичних прагматичних рамок. Тут якраз бажання головного редактора, депутатів міської ради і міського голови того часу співпали. Хрещеними батьками газети нового формату вважають міського голову початку 90-х років Юрія Сандюка та його заступницю Тамілу Бугаєнко.

«Вечорка» швидко стала популярною у Миколаєві, тому що висвітлювала усі аспекти життя, порушувала проблеми міської громади, була актуальною і вільною у висвітленні думок. А головне – відвертою. Це був ковток свіжого повітря на ті часи.

Газета завжди чимось схожа на її редактора. Володимир Смирнов сам був щирою і відвертою людиною, швидко і чутливо реагував на будь-які зміни, був контактним у стосунках з людьми. Як згадують колеги, які працювали з ним, Смирнов був наділений здоровим авантюризмом, у чомусь здатний іти напролом. Недаремно до нової газети потягнулись журналісти, з легкістю кинувши насиджене місце в інших виданнях.

Володимир Смирнов запросив уже відомих майстрів журналістики. Але й усім бажаючим не відмовляв. Хочеш писати – пиши. Як умієш, як твоя душа бажає. Але будь щирим з читачем, не криви душею. Саме тоді, у перші роки існування, «Вечерний Николаев» був укомплектований творчим колективом – майстрами слова різного уподобання. Тут були свої репортери, аналітики, нарисовці, спортивні оглядачі, фотокореспонденти. Хто на що був здатний. Головний редактор давав повну свободу творчості, висловлювання своїх думок. Стосунки у журналістському середовищі склалися дружні і невимушені. Працювали легко, ніби жартома, з куражем. Але у цій різноманітності поглядів відчувалась єдність. Це була справжня команда, яку об'єднав навколо себе Володимир Смирнов.

Та, не дивлячись на зовнішню безпечність і легкість, кожен випуск періодичного видання давався нелегко. За папером, який газета «з'їдала» щомісяця з величезною швидкістю, доводилося їздити за сотні кілометрів до паперових комбінатів. 90-ті були роками шаленої інфляції, знеціненої національної валюти, бартеру.

Головному редактору доводилося не лише слідкувати за змістовністю і актуальністю газетних публікацій, а й за матеріальним забезпеченням. Займатися господарською діяльністю, відкривати додаткові заробітки для газети, домовлятися. Врешті, поставити свої кіоски для періодичної преси, щоб газета швидше доходила до городян. Звичайно, це були тимчасові заходи, які виручали в скрутні роки. Міська газета вистояла і з гідністю пройшла випробування.

Традиції, стиль, свобода слова, які започаткував Володимир Смирнов, збереглися до наших днів. Саме перший головний редактор «Вечернего Николаева» задав тон, визначив основну мету і призначення міської газети, згуртував команду, основна частина якої залишилась вірною своєму виданню на довгі роки.

Катерина Наточа

Без війни і на війні

Одного разу під час редакційного планування (інколи тут обговорювався не лише майбутній номер) хтось запитав: Хто знає, як називається вулкан в Ісландії, що недавно прокинувся?

– Ейяфьядлайекюдль!

Це сказав Стас Козлов, не запнувшись. Єдиний з усіх, хто тут сидів.

Йому зааплодували. Бо хто ж таке, крім Стаса, вимовить? Не дивлячись на те, що у світовому медійному просторі ця новина якраз була на слуху. Та й сиділи тут, на плануванні усі освічені люди.

Незначний ніби випадок. Але рейтинг Станіслава Козлова, звісно, у колективі підвищився. Хоча він ніколи не прагнув нікому доводити ні свою освіченість, ні свої переваги, як спеціаліста. Більше мовчав. До себе ставився самокритично. Він взагалі здавався трохи замкнутим і загадковим: нікому не давав порад, постійно був зайнятий своїми справами, не вступав в дискусії, багато писав або постійно перебував у пошуках інформації. На що він був здатний за великим рахунком, ніхто насправді не знав.

Як виявилося потім, обставини змусили розкрити приховані резерви Станіслава Козлова, якого у 2021 році члени ТОВ «Редакція газети «Вечірній Миколаїв» обрали своїм директором і редактором видання. Він же і займався процесом роздержавленням колишньої газети міської ради. Газета віднині пішла у вільне плавання, а значить, підтримки ні від кого годі було чекати. Сподіватися можна було лише на себе, налагоджувати колишні втрачені зв'язки, заводити нові стосунки з потенційними спонсорами. Крім того, паперові видання по всій країні на той час уже переживали не найкращі часи. Їх все більше витісняли електронні засоби масової інформації.

Станіслав Козлов за фахом історик. З відзнакою закінчив історичний факультет тодішнього Миколаївського державного педагогічного інституту. Працював у міськвиконкомі, був завідувачем відділу зав'язків із засобами масової інформації. У 1998 році перейшов до «Вечернего Николаева», де працював кореспондентом, потім – заступником головного редактора.

Цій газеті він присвятив 25 років свого життя. Був журналістом бездоганним, неодноразово нагороджувався грамотами, у 2010-му році отримав звання «Городянина року» у номінації «Засоби масової інформації» у загальноміській акції «Людина року» – «Городянин року».

Перші кроки редакторства були нелегкими. Але Станіслав Козлов зумів налагодити виробництво газети. На той час уже працював сайт, матеріали дублювалась в електронному варіанті, виходили в телеграм-каналі. Завдяки електронним інформаційним засобам «Вечірній Миколаїв» тримався на плаву. Але це, як виявилось, були лише квіточки.

Війна втрутилася у мирне життя, перевернула все догори дригом. Уже в перші ж дні паніки і розпачу, в ході превентивних заходів перед ймовірним захопленням нашого міста російськими окупантами, майно редакції було пограбоване (кажуть, пішло на барикади), кабінети опечатані, будівля міськвиконкому зачинена. Тепер усі працювали на оборону, на захист країни і нашого міста від агресорів. Дехто із співробітників редакції покинув місто в пошуках безпеки, особливо заради дітей, хтось пішов до ЗСУ. Але в те, що газета «похована» назавжди, не хотілось вірити.

І все ж паперовий варіант «Вечірнього Миколаєва» після довгої перерви, хоч не з такою періодичністю і не таким накладом, як раніше, почав виходити у світ. Під обстрілами, щоденними бомбардуваннями, на фоні людських трагедій наше місто не здавалось, і газета все ж доходила до читача. Завдяки наполегливості, великим зусиллям і навіть ціною власного здоров'я і життя Станіслава Козлова. Він сам був і редактором, і директором, і кореспондентом, і розповсюджувачем...

Війна ще не закінчилась. Усі ми віримо у Перемогу. «Вечірній Миколаїв» відкриває нову сторінку своєї історії. Сподіваємось газета буде щасливішою.

Катерина Наточа

Наші в столиці

Підкорили театральний Київ виставою «Проста українська скіфська баба»

У Києві відбулися гастролі Миколаївського академічного художнього драматичного театру з моновиставою «Проста українська скіфська баба» за романом «Доця» лауреатки Шевченківської премії Тамари Горіха Зерня.

Режисер вистави – заслужений діяч мистецтв України Артем Свистун, виконавиця – Марина Васильєва (Нікітіна). Після успішних показів у Львові і Одесі, Ужгороді і Кропивницькому, Мукачеві і Хмельницькому, гастрольного туру прифронтовими і деокупованими територіями, постановка підкорила серця і столичного глядача.

Гастрольні покази у Києві відбулися на сцені під дахом Національного академічного драматичного театру імені Лесі Українки. Це чудова камерна локація для щирого спілкування з глядачем, чуттєвої передачі найтонших емоційних переживань. Виставу відвідали т.в.о. міністра культури та інформаційної політики Ростислав Карандєєв; голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України Ганна Замазєєва; Уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремінь; провідні театральні критики, культурні діячі столиці.

Перед початком до глядачів звертався з промовою директор-художній керівник театру заслужений діяч мистецтв України Артем Свистун. Він красно дякував почесним гостям за відвідини гастрольних показів вистави, розповів про умови її створення у прифронтовому Миколаєві під час руйнівних обстрілів 2022 року.

Покази вистави «Проста українська скіфська баба» у Києві пройшли надзвичайно успішно. Від дня створення 13 жовтня 2022 року її було презентовано публіці 39 і 40 раз. Постановка є лауреатом XXV Міжнародного театрального фестивалю «Мельпомена Таврії» (2023), Міжнародного театрального фестивалю моновистав «Монологи над Ужем» (м. Ужгород, 2023), 53-го Всеукраїнського фестивалю театрального мистецтва «Вересневі самоцвіти» (м. Кропивницький, 2023).

На Відкритому театральному фестивалі «Homo Ludens» («Людина, що грає», 2023) колектив творців вистави нагороджено спеціальним дипломом, а виконавицю моновистави «Проста українська скіфська баба» Марину Васильєву експертна рада відзначила дипломом «Краща жіноча роль».

Восени поточного року запланований гастрольний тур з цією виставою країнами Європи.

Інформація редакції

Обличчя війни

ГЛІБ БАБІЧ: «Я зрозумів, що таке любити свою країну»

У квітні цього року видавництво «Білка» повідомило про випуск поетичної збірки військового поета, добровольця Збройних Сил України, волонтера, героя нашого часу Гліба Бабіча. Він загинув 28 липня 2022-го неподалік Ізюма на Харківщині. Другого березня 2024-го йому мало виповнитися 55 років.

Перша книжка «Гліб Бабіч. Вірші та пісні» була надрукована незадовго до війни, повномасштабного вторгнення рф. Наш земляк, який народився у Миколаєві, а потім мешкав у Києві, з радістю прийняв запрошення миколаївців зробити презентацію цієї збірки в рідному місті. Зустріч відбулась у міській бібліотеці ім. Марка Кропивницького. На тому знаменному заході була присутня чимала кількість шанувальників творчості поета. Привітали і його батька – Валерія Бабіча, нашого городянина, суднобудівника, автора численних книг про корабельне місто Миколаїв та авіанесучі крейсери, що свого часу сходили зі стапелів наших заводів.

То була єдина збірка Гліба, видана за часи його життя. Тепер ми побачимо її перевидання – оновлене і доповнене. Книжка – з тими ж віршами, але частина з них, що колись були написані російською мовою, перекладені українською. Крім того, укладачі збірки додали 24 тексти у прозі – спогади від рідних, близьких людей, побратимів поета.

Немає сенсу говорити про Гліба Бабіча багато зайвих, пафосних слів. Коротко: він поет і воїн – цим усе сказано. Його біографія – у його «послужному списку» та в його віршах.

Військовий шлях?

Доброволець Збройних Сил України з вересня 2014 року. У 2014-2019 роках був в АТО. Шість ротацій.

Підрозділи: 169-а РТГР. Зенітно-самохідна артилерійська батарея (Шилка) 169-ї УЦ «Десна», як приданий підрозділ у складі 10-ї ОГШБР та 36-ї ОБМП. 10-та гірсько-штурмова бригада. Три останні роки – на посаді командира взводу.

Позивний «Лентяй». З братами по зброї у різні часи пройшов «котел» Дебальцевого на Донбасі, бої за Мар'їнку-Красногорівку (Донецька область), Золоте-Попасну (Луганська область), Широкино-Водяне (Донецька та Запорізька області). Найгарячіші точки війни. А ще були курган Гостра Могила, Кримське-Трьохізбенка…

Поетична стезя?

Вірші та пісні про війну, про сенс нашого життя і справжні людські почуття, про любов, пам'ять, чоловічу дружбу… Всього – біля 500 творів. На фронті була написана більшість з них. Тему війни поет вивчав не за розповідями та відеозаписами – він приніс її у свою творчість із передової.

У своєму мирному довоєнному житті Гліб організував студію звукозапису у Миколаєві, де записували свої пісні українські та зарубіжні музиканти. І недарма доля звела його з гуртом Kozak System.

2018 року народилася пісня «Подай зброю», яка стала неофіційним гімном гірничо-штурмової бригади «Едельвейси». Виконав гімн – саме Kozak System. Відеокліп до нього знімали в районі Попасної та Золотого, а деякі кадри – на самому «нулі». Для зйомок відеоряду музиканти приїхали на кілька днів до зони АТО, на позиції «Едельвейсів»: познайомилися з героями нової пісні наживо, відзняли синхрони і, звичайно ж, зіграли акустичний концерт у військовій частині.

У нас були гори, у нас були крила,
Літати би – але війною накрило.
Ти бачиш – тримаючи небо у серці,
Спускаються з гір «Едельвейси».

Дружба та співпраця Гліба з гуртом Kozak System привели до створення 7 пісень: «Подай зброю», «Сила і зброя», «Досить сумних пісень», «Свобода ніби любов», «Мольфар», «Ті, що тримають небо над Різдвом», «Не покинь». Останню («Не покинь») музиканти гурту презентували вже після смерті поета та присвятили його пам'яті.

Гліб Бабіч, безперечно, входить у плеяду поетів-провидців, пророків, провісників, яких не так часто народжує земля. Ще задовго до повномасштабного вторгнення росіян на нашу землю він написав пісню «Мольфар» – реквієм за загиблими українськими воїнами.

Йшов мольфар по полю бою,
Сипав сльозами, як сіллю,
А на полі – вбиті вої
Та вугілля.

Історія створення пісні – воістину містична.

– Мольфар» з'явився за один день. Раптом. Не спитавши навіть мене – чи хочу я цього тягаря? Напередодні був особливий візит Kozak System на фронт. Ми знімали кліп до нашої спільної пісні «Подай зброю». Зйомка відбувалася просто на передовій… «Козаки» завжди приймали близько до серця і війну за свободу, і долю тих, хто воює за Україну… Після щільного спілкування музикантам захотілося вникнути, відчути і зрозуміти набагато більше. Ми говорили про те, наскільки наше суспільство цінує ризик та жертву своїх воїнів. Говорили про пам'ять. Про щирість. Про співчуття. Багато про що.

Вранці я відвіз їх до Краматорська і посадив на поїзд до Києва. А на зворотному шляху до Попасної у мене почали виникати музика та слова «Мольфара». «Мольфар» прийшов одразу. Цілісним чином, ідеєю та формою. Мабуть, вплинули наші розмови напередодні. «Мольфар» – це наша совість, пам'ять, щира скорбота та розуміння сенсу війни за свою країну та Свободу. Це все – про тих, хто сплачує максимальну ціну за спільне благо»… – згадував поэт.

Справжня містика почалася за кілька днів, коли Гліб приїхав у коротке відрядження з фронту до Києва. Він прийшов на репетицію гурту. Нікого ні про що не попереджаючи, увімкнув мікрофон і заспівав «Мольфара»… просто так – а капелла, без будь-якого музичного супроводу. Спочатку було кілька хвилин повної тиші. Раптом «Козаки» взяли інструменти і почали грати, а соліст Іван Леньо – заспівав… заспівав саме так, як уявляв собі виконання «Мольфара» Гліб. Грали без жодних вказівок, «як треба»… вказівки з боку автора музикантам були не потрібні.

З дня написання пісні минули роки. Однак її зміст ніяк не міг «дійти» до слухачів. І тільки коли почалася велика війна, музиканти зрозуміли, чому тоді цей твір не торкнувся сердець українців. «Бо з початком повномасштабної війни все загострилося у десятки, сотні, тисячі разів. Бо тепер смерть збирає найщедріші урожаї за останні вісімдесят років. Бо усвідомлення того, що ми стоїмо на порозі знищення, – перетворили подвиг на спосіб життя цілої армії та цілої Нації», – вважав поет.

Фронтмен гурту Kozak System Іван Леньо, який виконує «Мольфара», на самому початку ворожої навали теж узяв до рук зброю, щоб захищати Батьківщину. І тепер на сцені йому більше не треба входити в образ Мольфара… «Іван просто став ним», – відзначав Гліб Бабіч, називаючи друга: «музикант-патріот-волонтер-захисник».

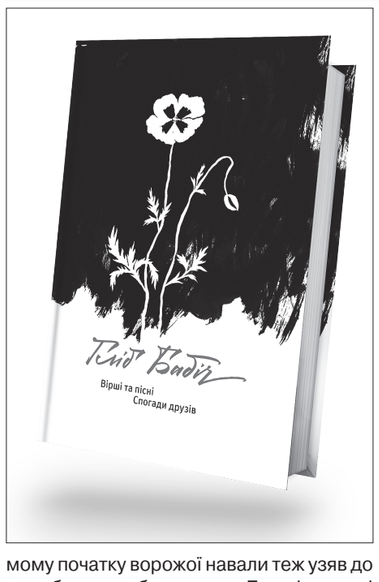

Гліб Бабіч: пряма мова.

«Роки війни – це найбільш щирі й чесні та осмислені роки мого життя. Чиста совість і повне розуміння сенсів. Я свідомо провів межу між своїм минулим і нинішнім. Я зрозумів, що все моє попереднє життя не вартує нічого, як порівняти із загрозою залишитися на руїнах країни під владою сусідів-відморозків або їхніх представників-колаборантів.

Я зрозумів, що таке любити свою країну. Це так само, як у людських стосунках. Ти любиш, якщо готовий заради цього жертвувати найголовнішим… часом, благополуччям, спокоєм, здоров'ям або собою – як це зробили сотні тисяч.

Я зрозумів, що я дійсно люблю Україну. Так само, як свою сім'ю і близьких.

І мені стало спокійно.

Я ні на що це не проміняю».

«Дорогий мій Друже. Дорогий мій впертий і добрий Друже.

Ти прийшов у це життя як світлий Янгол. Біля тебе було завжди тепло і драйвово. Ти завжди мріяв і робив… Ти був унікальним поєднанням справжнього воїна та справжнього поета. Ми написали з тобою шість пісень… У нас залишилася одна, яку ми мали видати буквально днями, – «Не покинь». Ніколи б не подумав, що саме вона стане прощальною в нашому з тобою житті»…

Цей прощальний пост у фейсбуці 28 липня 2023 року Іван Леньо присвятив Глібу Бабічу.

Наталія Христова.

Останній вірш, опублікований на сторінці Гліба у фейсбуці 24 липня 2023, за чотири дні до загибелі.

Коли смерть присяде на бруствер,
спитає: «Ну що тут ти?»…

Коли нас, як тісто, місить вогняний вал,

Я не стану смикати Бога – вийду в канал арти.

У піхоти з артою і Богом – завжди прямий канал.

Заглушаючи криком в рацію хрипкий голос війни,

Продиктую чарівні цифри, наче магічний код.

Скрипне радіо – «Прийняв. Тримайтеся, пацани».

Решту слів не почую. Бо знову накрив «приход».

Оживе на позиції стадо сталевих слонів,

Поверне свої хоботи в сторону наших бід.

І зайде у стволи із клацанням стиснутий Божий гнів,

Для швидкої доставки – без декларацій і мит.

Навіть янголи завмерли в небі – як театральний зал,

Небо теж полюбляє сипати – снігом, градом, дощем.

Дочекалися. Наче кулак по всесвіту – стукнув залп.

Другий, третій, а потім – іще і ще.

А над нами небо луснуло, наче віконне скло,

Аж земля підстрибнула, і трохи змінився ландшафт.

Смерть сиділа на бруствері. Більш немає. Змело.

Та зі стиснутих рук повернулася в серце душа.

«Що там, брате? Прийом? – Та все по плюсах, братан!

Так вломили, що вщент. І цілей більше нема!».

Що я ще відповім? Вклоняюсь тобі, арта!

Не дарма вас кличуть богами. Ой не дарма.

Пам'яті наших журналістів

РІДКІСНЕ ВІДЧУТТЯ СЛОВА І ЧАСУ

Коли Володимир Пучков став головним редактором газети Миколаївської міської ради «Вечерний Николаев», він отримав у спадок уже згуртований колектив, певну тональність газетних матеріалів, сформовані традиції, а заодно і проблеми 90-х, з якими стикалося тоді усе наше суспільство.

А ще… під редакторським столом він несподівано виявив новенький, акуратно запакований комп'ютер. Це був 1994-й рік. Якийсь щедрий дядя без жалю розплатився з редакцією за рекламу такою новинкою. На той час ще дуже мало хто усвідомлював, що велика технологічна революція уже наступає «на п'яти». Це був добрий знак. І, може, переходити на нові цифрові технології було ще не на часі, але Володимир Юрійович розпакував комп'ютер, почав його освоювати, і з цього почалася нова ера у розвитку міської газети. Він відчував наближення змін, мабуть, підсвідомо. До речі, саме «Вечерний Николаев» за декілька років потому перший у Миколаївській області перейшов на цифрові технології, без яких ми тепер уже не мислимо свого життя.

Що стосується змісту, то міська газета розвивалася, змінювала своє обличчя. «Вечерний Николаев» відзначався інформативністю, інтелектуальністю, з'явилися нові постійні автори і рубрики, змінилася концепція газети.

Володимир Пучков був головним редактором міської газети 25 років. Ця чверть століття була насиченою і багатою на новаторства. Якимось дивним чином Володимир Юрійович притягував до себе людей. Адже сам був неординарною особистістю. Заслужений журналіст України, член Спілки журналістів, Спілки письменників України, поет, перекладач, автор дев'яти поетичних збірок, кількох публіцистичних книг, публікацій у різних журналах та збірниках.

А також – голова оргкомітету загальноміської акції «Городянин року»-«Людина року», голова правління благодійного фонду «Миколаїв- 2000».У різні роки був депутатом районної та міської рад. Як поет, Володимир Пучков був удостоєний Всеукраїнської літературної премії ім.Н.Ушакова, дипломів лауреата різноманітних міжнародних і всеукраїнських премій, золотої медалі американського Фонду «Андерсон Хаус» і, нарешті, титулу "Короля" поетів на всеукраїнському поетичному фестивалі.

Яке це має відношення до газетного виробництва? Безпосереднє. Різнобічність особистості притягує до себе подібних. Навколо редакції гуртувалися шанувальники, друзі, цікаві особистості, газета наповнилася новим змістом. «Вечерний Николаев» був нагороджений Грамотою Верховної Ради України. Журналісти «Вечорки» неодноразово отримували звання «Городянин року» в номінації «Засоби масової інформації» в загальноміській акції, брали участь у всеукраїнських творчих конкурсах.

Ідеї головного редактора, його творчі проєкти були безпрограшними і резонансними. Наприклад, ідея створити газету для дітвори міста належала саме Володимиру Юрійовичу. До проєкту долучилася вся редакційна команда. Так з'явилася газета «Малек», як додаток до «Вечернего Николаева». Вона стала неординарною подією у місті, на ній виросло ціле покоління миколаївських дітей. Тобто, потенціальних читачів «Вечерки». Малюки натовпами ходили до редакції, брали участь у конкурсах, писали свої веселі історії. Більшість із них були надруковані.

Володимир Пучков – автор проєкту і організатор Міжнародного поетичного конкурсу «Ватерлінія», що проводився у Миколаєві і приваблював до нашого міста творчих людей з усієї України та зарубіжних поетів. Володимиру Юрійовичу належала ідея створення бібліотечки дитячої газети «Малек». Найцікавіші газетні матеріали журналістів редакції були надруковані окремими виданнями, що підвищувало самооцінку авторів і оцінку майстерності фахівців газети.

Як сказав відомий український письменник, наш земляк Олександр Сизоненко: «У Володимира Пучкова «рідкісне відчуття слова». Саме це бездоганне відчуття слова, відчуття часу і вплинуло на розвиток газети. Можна ще додати дивовижну людську властивість Володимира Юрійовича, – він ніколи не пам'ятав зла, і в кожній людині вбачав особистість, поважав гідність. Тому і міська газета була такою ж.

Катерина Наточа

Є ЛИШЕ МИТЬ…

18 травня цього року виповнилося б 80 років видатному миколаївцю, фотожурналісту, заслуженому журналісту України, почесному громадянину міста Миколаєва Олександру Кремку.

На жаль, 27 грудня 2020 року Олександра Олександровича не стало. Останні роки він жив у Каліфорнії (США), куди виїхав разом із своєю дружиною Наталією до своєї доньки Альони. Всі ці роки О.О.Кремко не втрачав зав'язків із своїм рідним містом, Україною. Адже все життя пройшло тут.

Народився у Великій Коренисі, закінчив школу, педагогічний інститут у Миколаєві, працював на суднобудівному заводі у багатотиражці, в редакціях газет «Ленінське плем'я», «Вечерний Николаев», інформаційному агентстві «Укрінформ», співпрацював з газетами «Південна правда», «Рідне Прибужжя». Був нагороджений орденом «За заслуги» ІІІ ступеня, золотою медаллю Української журналістики, Почесною грамотою Верховної Ради України, удостоєний звання «Городянин року» в номінації «Засоби масової інформації», мав інші звання та нагороди.

Давно, ще в дитинстві, коли Саша Кремко вчився десь класі у 5-му, вчителька сказала: «Хто мені гарно сфотографує пам'ятник Тарасу Шевченку у Миколаєві, поставлю за рік «відмінно» з української мови». Сашу Кремко не треба було довго умовляти, тим більше, що фотографія його приваблювала, у нього уже був примітивний невеличкий фотоапарат з чорно-білою плівкою. Це нинішнім дітям не зрозуміло, що це таке, бо можна із будь-якого цифрового гаджета зробити які завгодно фотки. А тоді, в 60-ті роки минулого століття, треба було добре потрудитися: навести різкість, проявити плівки, закріпити, висушити…

Саша таки приніс красиву фотографію пам'ятника Тарасу Шевченку і отримав «відмінно» з української. Більше Олександр Кремко з фотоапаратом не розлучався ніколи. У нього не було мрії стати космонавтом, пожежником, як у інших його ровесників. Професію він обрав з дитинства і постійно удосконалював свою майстерність. Ходив на фотогурток до Палацу піонерів, на Чорноморському суднобудівному заводі, де працював після служби в армії, відвідував фотостудію.

Але ніхто не може навчити будь-якій справі, якщо ти сам того не бажаєш, або не маєш хисту. Олександру завжди удавалось опинитись у потрібному місці і в потрібний час, упіймати миттєвість.

Олександр Кремко був не просто фотографом. Він був фотохудожником, фотожурналістом, репортером, режисером, психологом. І, врешті, просто чародійною людиною. Заради вдалого знімка Сан Санич спочатку знаходив контакт із своїми героями, допомагав розслабитися перед камерою, повірити йому. Він пускав у хід дотепні жарти, посмішку, робив компліменти, крутив і вертів так, як це було потрібно йому. Словом, завойовував прихильність. І в нього це виходило невимушено і природньо. Такими ж виходили і фото.

Заради одного вдалого знімка доводилось вилазити на пожежні вишки, підніматися на дахи, відправлятися на ходові випробування чергового судна, злітати у небо. Одного разу він домовився про вертоліт, щоб зробити фото з висоти пташиного польоту. У військовій частині пішли назустріч і виділили, очевидно, не зовсім справний старий літальний апарат. Олександр Кремко відправився в політ разом з редактором «Вечернего Николаева» Володимиром Пучковим, щоби зробити знімки і набратися вражень для чергового фотоальбома про наш край. Уже в повітрі вони помітили, що гелікоптер неприродньо трясеться і скрипить, а зверху їм на голови сипляться якісь запчастини. Та Олександр Олександрович був людиною азартною. Які краєвиди відкривалися навколо! І які знімки удалося зробити! Згодом Сан Санич дізнався, що той літальний апарат таки розбився…

Олександр Кремко за своє творче життя створив цілий фотолітопис нашого краю, проілюстрував десятки книг, фотоальбомів, проспектів. Він автор десяти фотоальбомів «Город, где рождаются корабли», «По Южному Бугу», «Есть только миг», книги спогадів «Жизнь за кадром». Його знімки друкувалися у різних періодичних виданнях, – газетах, журналах, фотоальбомах. Він – неодноразовий учасник обласних, всеукраїнських, міжнародних виставок. Його почерк вирізняється поміж інших оригінальним виконанням і своїм неповторним поглядом. О.О.Кремко був щедрою людиною, ділився своїми роботами з усіма. Може тому його творчість така живуча і цікава. А у Миколаєві його завжди пам'ятають і цінують, як одну з найвидатніших особистостей нашого краю. Адже у нього було своє бачення світу. І особистий знак якості.

«… Я багато побачив на своєму віку, – писав О.Кремко у передмові до книги «Жизнь за кадром». – Але ніде і ніколи я не зустрічав землі красивішої, ніж моя рідна Миколаївщина. Де б я не був, якими б неземними красотами не милувався, я жодного дня не забував гіркого запаху полинних трав, випаленого сонцем степу».

Катерина Наточа

На книжковій полиці

Чесно і відверто, – про війну

Ведуча нашої рубрики, – відома миколаївська видавчиня Ірина Гудим. Сьогодні – її розповідь про книга Андрія Воробця «Нотатки на полях війни», яка вийшла вперше у видавництві Ірини Гудим 2019 році російською мовою під назвою «Заметки на полях войны».

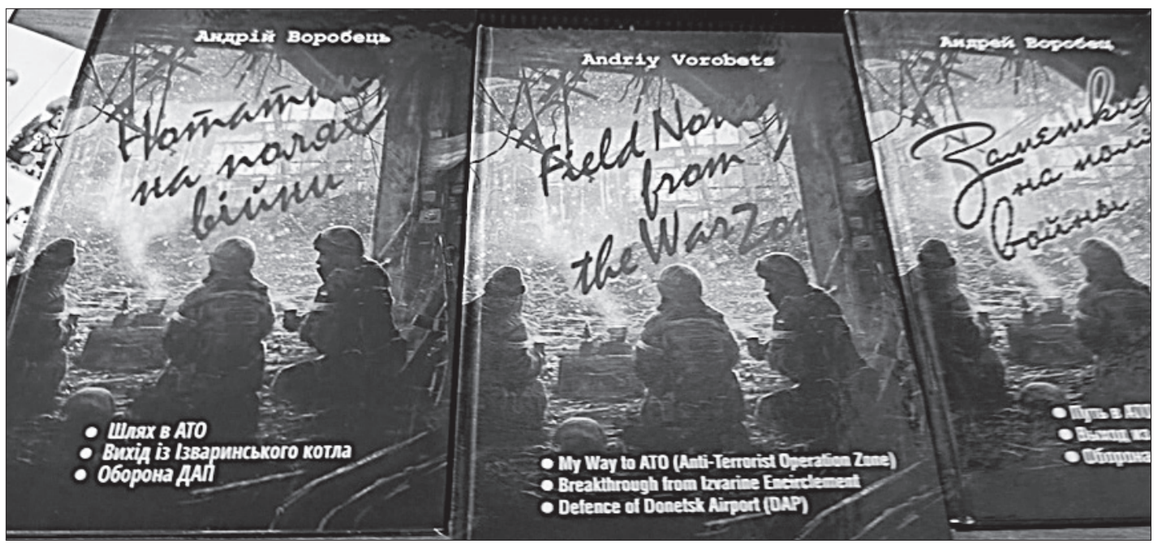

Автор, з позивним «Воробей», рядовий ЗСУ, який колись навчався, мирно працював на своїй землі агрономом, будував плани на майбутнє. Боєць 79-ї Миколаївської окремої аеромобільної бригади, учасник війни на сході України, захисник Донецького аеропорту (ДАП) Андрій Воробець (позивний «Воробей»). Автор розповів про війну з погляду солдата, поділився емоціями та переживаннями простого бійця. Що відчували, з чого сміялися, від чого плакали, чому хотілося просто мовчати, як змінилися їхні цінності та ставлення до життя. Це – правдива історія про українців, яким довелося захищати свою землю, свої сім'ї, Україну від так званих «братів». Історія про віроломство, зраду та багато іншого, що пов'язано з гібридною війною. Це спогади про реальні події та людей. Це не вигадка та не фантазі, це правда про війну з окупантами.

Книга ветерана АТО Андрія Воробця стала переможцем у Миколаївському обласному літературному XIV конкурсі конкурсу «Краща Миколаївська книга» у 2019 році, книга «Заметки на полях війни» перемогла у номінації «Кращий літературний дебют». Всі двісті двадцять вісім сторінок автор від першої особи без художніх вкраплень описує події, учасником яких був сам. «Шлях в АТО», «Вихід з Ізваринського котла», «Оборона ДАП» – назви розділів не потребують додаткового пояснення. Чесна, правдива, емоційна розповідь про війну. Над книгою Андрій працював чотири роки. Ілюстрації та фото в ній зроблені ним самим та побратимами. Прізвища героїв у книзі замінені, а от позивні справжні.

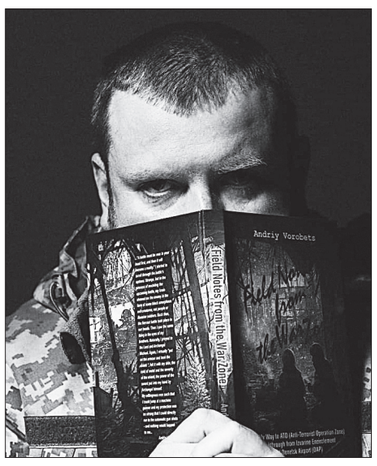

Війна для нього, наперекір тому, що залишився жив, не пройшла безслідно. Вже після АТО Андрію довелося виграти ще один бій – із тяжкою хворобою та він подолав усі випробування. Андрій познайомився з психологом – Людмилою Щегольковою, яка стала його ідейним натхненником, – під час написання книжки надавала суттєву моральну підтримку. Книга для автора стала ліками, звільненням та відкриттям себе, як, втім і для багатьох читачів – відповіддю на багато питань. Хто ми? Які ми?

У листопаді 2019 року книгу Андрія Воробця перекладено англійською мовою. «Notes From The Fields Of War» видано видавництвом Ірини Гудим та відправлено завдяки допомозі волонтерів до Канади та США. На початку відкритої повномасштабної війни росії проти України Андрій повернувся на службу в армію, отримав складне поранення. Попри все, переклав книгу українською мовою, яка видана у видавництві Ірини Гудим у 2024 році та чекає на презентацію та повернення автора. Зараз у редактора другий рукопис Андрія Воробця, а значить, буде ще одна чесна і справжня книга про війну.

Смачні посиденькі

Всім хаткам хата!

Вітаю вас, шановні читачі «Вечірнього Миколаєва»! Давайте знайомитись: мене звуть Олена Філінюк. Понад 20 років моєю професією була журналістика, а хобі – випічка. Але нещодавно це захоплення переросло у справжню пристрасть, тому коли головний редактор Олена Івашко запропонувала мені вести кулінарну рубрику, я подумала: а чому б і ні? І ось, запрошую вас на смачні посиденьки!

Щотижня я ділитимуся з вами цікавими рецептами, своїми пізнаннями та напрацюваннями, нюансами приготування страв, їх походженням, якщо вони того дійсно заслуговують, та варіантами декорування. Загалом, постараюся зробити так, щоб наші посиденьки були по-справжньому домашніми, теплими та затишними.

Відразу скажу, що всі рецепти, які я пропонуватиму вашій увазі, перевірені мною особисто, досить прості та бюджетні, не вимагають якихось особливих кухарських навичок, наявності навороченої побутової техніки і при цьому напевно припадуть до смаку вам і вашим домочадцям.

Наше знайомство я пропоную розпочати зі старої доброї «Монастирської хати». Чому саме з торта, спитаєте ви? Відповім: для цього є як мінімум дві причини. По-перше, наближається вишневий сезон, а значить, саме час витягувати з морозилки та утилізувати невикористані торішні запаси, щоб звільнити місце для нових, або ж прилаштовувати свіжий урожай. По-друге, і це головне, яке свято без торта?! А відновлення виходу до друку «Вечірнього Миколаєва» у такий складний для всієї країни час – справді подія. І я щиро рада, що Олена Івашко взялася відродити добре відому миколаївцям газету з ім'ям та історією, продовживши справу Станіслава Козлова, мого давнього друга і колеги, який передчасно пішов із життя, але до останнього дуже хотів, щоб його рідна «Вечірка» жила.

Ну що, тепер за справу? Напевно у кожної господині є заповітний зошит з найулюбленішими рецептами. Є і в мене пошарпаний життям кулінарний «фоліант», який я почала вести ще в середині 90-х і тепер скрізь тягаю за собою. У ньому серед жовтих від старості газетно-журнальних вирізок зберігається записаний від руки рецепт торта «Монастирська хата». Але перш ніж перейти до нього, зупинюся на парочці монастирських фішок.

Фішка 1: «колоди», з яких складається торт, роблю багатошарові, тобто тісто навколо вишні йде в кілька обертів (деякі господині просто викладають ягоди на вузьку смужку тіста і защипують її, але при такому варіанті збільшується ризик витікання соку). Щоб вийшли тонкі трубочки, а не чурбаки, пласт потрібно розкачувати максимально тонко. ***Фішка N2:*** крем використовую будь-який, але тільки не сметанний. Як на мене, зі сметанним торт виходить занадто м'яким, якоюсь квашицею, я ж віддаю перевагу хрустким «колодам».

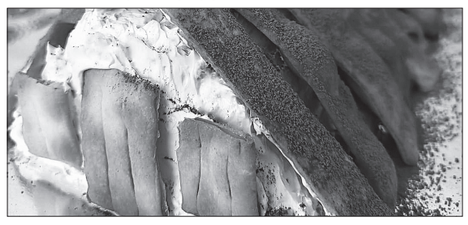

Нарешті рецепт.

ІНГРЕДІЄНТИ

Тісто: маргарин/спред/вершкове масло – 250 гр; борошно – близько 3,5 склянок; сметана – 1 склянка; яйця – 2 шт.

Крем: вершкове масло 82% жирності – 250 гр; солодке згущене молоко – 1 банка.

Начинка: вишня свіжа/заморожена/консервована – не менше ніж 1 кг.

Для прикрас: какао-порошок – 2-3 ст. л.

ПРИГОТУВАННЯ:

1. Холодний маргарин ріжемо на невеликі шматочки, всипаємо 3 склянки борошна та переминаємо руками.

2. Додаємо сметану, яйця та замішуємо тісто. Під час вимішування підсипайте борошно доти, поки тісто не перестане липнути до рук. Потім відправте його в холодильник на 1годину, накривши плівкою.

3. З вишні вийміть кісточки і залиште в друшляку, щоб дати стекти зайвому соку.

4. Тісто розділіть на 16 рівних частин: 15 підуть на торт, а 16 – для його прикраси, як на фото. Кожну частину розкотіть у дуже тонкий прямокутний пласт, поріжте його на смуги завширшки з долоню, на край смуги викладіть вишню, скачайте в трубочку, защипніть краї та низ.

5. «Колоди» перекладіть «швом» вниз на застелений пергаментом лист і випікайте в попередньо розігрітій духовці при 200 ° С 20-25 хвилин до золотистого кольору. Потім остудіть їх та підрівняйте гострим ножем до однакової довжини.

6. З 16-го шматочка тіста спекти «шифер», «двері» і «вікна», тонко розкотивши його і розрізавши на відповідні деталі.

7. Приготуємо крем. М'яке вершкове масло збийте на середніх оборотах міксера до збільшення в об'ємі та побіління. У кілька етапів введіть згущене молоко, продовжуючи збивати. У вас має вийти пишна стабільна маса.

8. Приступаємо до «будівництва». Блюдо або таріль рекомендую змастити невеликою кількістю крему, тоді торт не намагатиметься втекти при нарізуванні. На «фундамент» нашої «хатинки» піде 5 «колод», у кожному наступному «поверху» їх буде на одну менше. Викладаючи пірамідою шари, перемазуємо їх кремом, обов'язково запускаючи між «колодами», покриваємо боки і торці, споруджуємо дах і притрушуємо його какао- порошком (для рівномірного покриття зручно робити за допомогою ситечка).

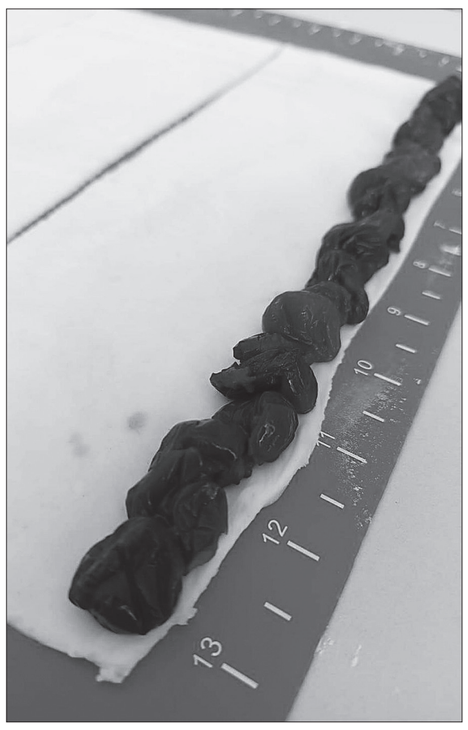

9. Залишилося лише дати «будматеріалам» потоваришувати протягом 8-10 годин і можна дегустувати. Смачного!

Міські новини

БОЙОВА НАГОРОДА – ВІД ГОЛОВНОКОМАНДУЮЧОГО ЗСУ

Бойовий медик з Миколаївщини Олександр Раковський відзначений нагрудним знаком «Хрест хоробрих». Вручив нагороду бійцю головнокомандувач ЗС України Олександр Сирський. Про це повідомили у Миколаївського обласному Територіальному центрі комплектування та соціальної підтримки. У відомстві зазначили, що молодший сержант служить бойовим медиком у мінометній батареї 22-ї окремої механізованої бригади ЗСУ. Відзначився на Бахмутському напрямку. Хлопець родом із села Привільне Баштанського району, бере участь у бойових діях з січня 2023 року.

КІНО ПРО РОЗСТРІЛЯНЕ ВІДРОДЖЕННЯ

У Миколаєві відбувся спеціальний показ історичної драми «Будинок «Слово». Нескінчений роман» від режисера Тараса Томенка. Кінострічка демонструє події 1930-х років у Харкові, в часи репресій української інтелігенції. Робота над кінострічкою розпочалася у 2012 році з вивчення документів та написання сценаріїв, – розповів кінооператор Михайло Любарський. Самі зйомки розпочалися у 2018 році, тоді завершити їх не вдалося. Історична драма «Будинок «Слово». Нескінчений роман» знята режисером та сценаристом Тарасом Томенком спільно з Любов'ю Якимчук. У 2017 році режисер вже працював над документальним фільмом, саме він спонукав його до подальших досліджень епохи та особистостей.

Телефон відділу реклами: +380 99 965 61 38

КРОСВОРД

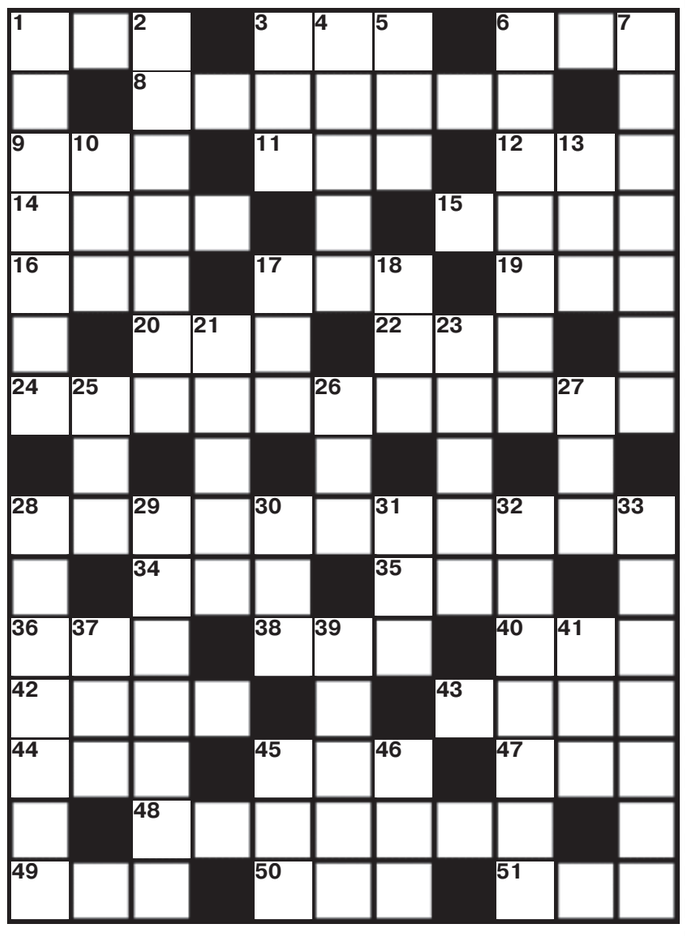

ЗА ГОРИЗОНТАЛЛЮ:

1. Перед навпаки. 3. Кінцева частина всіх горизонтальних або похилих рангоутних дерев. 6. Чин, ранг. 8. Кузня зірок, але не кіно. 9. Одиниця довжини в англійській системі мір (6,069 м). 11. Те саме, що виття. 12. Продукт від бджоли. 14. Нащадок. 15.... Сапієнс (людина розумна). 16. Оборонна споруда для прикриття артилерійської зброї та її обслуги. 17. Котяче слово. 19. Компанія з шести квадратів. 20. ...-баба. 22. Давньоєгипетська цариця. 24. Прискорювач хімічної реакції. 28. Вищий командний склад армії. 34. Індіанське плем'я. 35. Порт у Перу. 36. Чоловік бабки. 38. Генетичний ланцюжок. 40. Вимірюється годинником. 42. Дрібна монета Ізраїлю, що дорівнювала 1/100 ізраїльського фунта. 43. У Київській Русі, в українських і російських землях періоду феодальної роздробленості та в Російській централізованій державі (до 16 ст.) – господарський управитель феодала, суддя нижчої категорії і т. ін. 44. Наукова організація праці. 45. Повість Тургенєва. 47. Літаюча тарілка. 48. Газозварювальний пристрій. 49. У середньовічній Скандинавії – знатна людина. 50. Син Авії – цар Иудейського царства. 51. Індіанський народ, що мешкав на території Каліфорнії.

ЗА ВЕРТИКАЛЛЮ:

1. Ембріон. 2. Працює у Верховній Раді. 3. Російська телекомпанія. 4. ... Яхневич (українська письменниця, поетеса, авторка пісень). 5. Друг Герди. 6. Дитячий транспорт. 7. Неповний збір. 10. Вдова Джона Леннона. 13. Австралійський страус. 17. Ріка в Африці. 18. Засіб пересування на чотирьох колесах з кінною або воловою тягою здебільшого для перевезення вантажів. 21. Сучасний гіперболоїд. 23. Нижній... (місто в Росії, адміністративний центр Гірничозаводського управлінського округу Свердловської області). 25. Місто на півночі Латвії, розташоване на кордоні з Естонією. 26. Найвищий пік Криту. 27. ...-Лукойє. 28. Ворожіння. 29. Неповне чи недостатнє випалювання чого-небудь. 30. І чоловічий, і середній. 31. Результат, наслідок підрахунків. 32. Виготовлення на токарному верстаті з дерева, металу якого-небудь предмету округлої форми з дуже добре вирівняною, вигладженою поверхнею. 33. Нестача, відсутність місця. 37. Ярмо. 39. Сузір'я Південної півкулі. 41. Селище в Середній Азії. 45. Алма-.... 46. Баба в ступі.

Проба пера

Що цікавить миколаївську молодь?

Автор нашої рубрики – студент Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова Євген Савченко. Він ділиться результатами власного дослідження.

Сучасна молодь Миколаєва стикається з цілою низкою проблем, що суттєво впливають на їх повсякденне життя та перспективи майбутнього. Опитування, проведене серед молодих мешканців міста, виявило низку загроз та потреб, які потребують уваги та вирішення.

Однією з найгостріших проблем серед опитаних респондентів є нестача інформації та мала обізнаність про події міста. Сучасна молодь потребує більшої соціальної діяльності та розголосу про події Миколаєва, що орієнтовані на молодь. Також була висвітлена проблема малої кількості привабливих місць. На думку сучасного покоління: Миколаїв страждає від дефіциту місць, де молодь може збиратися, спілкуватися та якісно провести час. Це стосується як спортивних майданчиків, так і культурних центрів та інших зон відпочинку.

Забруднення навколишнього середовища є ще однією серйозною проблемою. Молоді мешканці міста стурбовані станом навколишнього середовища, особливо стосовно забруднення води. Мовне питання також викликає розбіжності серед молодих людей. Перехід на українську мову викликав дискусії серед респондентів, проте молодь має сподівання, що скоро Миколаїв стане повністю україномовним містом.

Доступ до якісної психологічної підтримки залишається обмеженим, особливо в умовах інформаційного перевантаження та стресів, що виникають від воєнних подій. Опитані респонденти виявили занепокоєння малою увагою до питання ментального здоров'я та питань соціалізації в суспільстві. Ми також запитали, до яких шляхи вирішення можна застосувати і ось що виокремили молоді респонденти: 1. Підвищення інформаційної доступності: Покращити інформування молоді про можливості, доступні в місті, через вебсайти, соціальні мережі та інші засоби комунікації. 2. Створення нових просторів: Важливо створювати більше місць для дозвілля та спілкування молоді, популяризуючи вже існуючи платформи. 3. Підтримка української: Більше популяризувати українську мову в суспільстві. 4. Розширення доступу до психологічної допомоги: Необхідно збільшити кількість безкоштовних психологічних консультацій для молоді. 5. Покращення медичного обслуговування: Медична допомога повинна стати більш доступною та якісною для молоді, зокрема шляхом розширення програм профілактики та раннього виявлення захворювань.

Молодь Миколаєва має потенціал для того, щоб змінити своє місто на краще. Важливо, щоб їхні голоси були почуті та їхні ідеї враховані. Розв'язання цих проблем потребує комплексного підходу та спільних зусиль усіх зацікавлених сторін. Спільними зусиллями місто може стати комфортним та відкритим для розвитку нового покоління.

Євген Савченко

Запитуйте, – відповідаємо

За якою статтею КЗпП України краще звільнятись у воєнний час?

Відповідь:

Не зважаючи на те, за якою підставою у період воєнного стану працівник звільниться з роботи, він зможе стати на облік до Державного центру зайнятості та отримувати статус безробітного і виплати одразу, а не після 90 днів, як це було раніше. Правда, й умови на сьогодні для всіх категорій перебування обліку у ДЦЗ змінилися. До речі, деякі роботодавці мають право скоротити працівників без дотримання 2 місячного терміну попередження, а попередивши працівників за 10 днів.

Тетяна Соломічева, експертка з бухгалтерського обліку

вечірній Миколаїв
Засновник та видавець – ТОВ «Редакція газети «Вечірній Миколаїв»

Газета видається з вересня 1990 р. Виходить українською мовою. Реєстраційне свідоцтво МК №1100-597/ПР від 08.09.2017 Головного теруправління юстиції в Миколаївській області. Номер набраний та зверстаний у комп'ютерному комплексі редакції «Вечернего Николаева» ©

Індекс видання 30414. Надруковано у Миколаївській обласній друкарні (Миколаїв, вул. Гонгадзе, 3). Замовлення № 153. Наклад випуску: 1500 екз. Номер підписано до друку 21.05.24.

Точка зору авторів може не співпадати з позицією редакції. Переписка з читачами – на сторінках газети. Передрук тільки з посиланням на газету «Вечерний Николаев». ® – матеріали на правах реклами.

Юридична адреса: м. Миколаїв, вул. Адміральська, 20. Телефон відділу реклами та оголошень +38 099 965 61 38; E-mail: elena.ivashko1505@gmail.com, vechnik@ukr.net WEB: www.vn.mk.ua

Редакція не несе відповідальності за зміст реклами.

Головний редактор Олена Івашко